

ALI SE JE ŽE ZAČELO?

**Nacionalni šovinst napadel slovenskega občinskega odbornika v Pliberku
dr. Marka Dumpelnika - „Heimatsdienst“ nosi vso odgovornost**

V ponedeljek, dne 16. 10. t. l., je pozno zvečer zlobno napadel v Sinči vasi na prostorih firme Leitgeb dr. Marka Dumpelnika ključavničar Hubert Mülle iz Žirovnice.

Dr. Dumpelnik se je vozil z obiska domov, ko ga je začel zasledovati neznan voznik avtomobila s koroško štev. Ostal mu je za petami in ga slepil z nezasenčenimi lučmi avtomobila. Ko je Dumpelnik ustavil in tujega voznika opozoril, ga je le-ta naenkrat napadel ter ga hudo ranil. Pripomniti je treba, da je prizor opazovalo dosti delavcev, nihče pa ni prihitel na pomoč, prav tako je bilo dokaj čudno postopanje Leitgebovega vratarja, ki niti ni hotel poklicati na pomoč žandarmerije ali pa rešilnega voza.

Ves ta dogodek bi mogli označiti kot početje „avto-ravdija“, če ne bi dr. Dumpelnik moral slišati naslednje besede (v nemščini seveda): „Jaz sem Korošec in Avstrijec, vi ste pa čuši in izdajalci! Poznam te, videl

Pa si oglejmo malo nedeljsko nacionalistično manifestacijo v Celovcu. Res je, na videz so bili vsi govorniki od dr. Feldnerja, ki je spominjal na Goebbelsa pa do Einspielerja, ki je od same sentimentalnosti skoraj sam jokal navidezno za izpolnitev člena 7 državne pogodbe in seveda nikoli ne proti Slovincem, ampak samo proti dvojezičnim napisom (ker pač gospodje menda ne vedo, kje stanuje slovenska manjšina in ker so v Klemenčičevem seznamu in karti, ki je izšla v Mariboru, zaznamovani tudi [zdaj] nemški koroški kraji s slovenskimi nazivi. Istočasno pa je taisti govornik „pozabil“, da pozna za iste kraje slovenske nazive tudi prof. Kranzmayer — Nemeč. Njegova karta sega še znatno dalje kot Klemenčičeva). Ljudje, ki so prišli na „proslavo“ v Celovec na Stari trg, pa so hoteli izvedeti od „firerjev“ več, pričakovali so povelja, ker pa direktnih niso dobili, so dajali komentarje tam, kjer

so stali. Najmilejši komentar k trenutni situaciji je bil ta, naj se Slovenci le kmalu poberemo dol v Jugoslavijo, po vseh ostalih komentarjih niti do Karavank naj ne bi prišli več živi. Značilno je bilo tudi zadržanje poslušalcev tedaj, ko so gospodje milostno govorili, da nimajo kaj proti Slovincem — nihče ni ploskal! Hrup pa se je širil po vsem trgu, če je le kdo namignil, da zahtevajo Slovenci preveč ali pa da se nimajo kaj pritoževati.

čela včeraj ali tedaj, ko so se pojavili prvi dvojezični napisi, gonja te družčine je na Koroškem že permanentna.

Končno so pokazali svoj obraz tudi vidni mandatarji ÖVP v deželi, ki so se udeležili prireditve, katere glavni namen je bil izsiliti ugotavljanje manjšine. To ugotavljanje pa na Koroškem nujno pomeni ustrahovanje manjšine. Preostane nam samo še upravičeno vprašanje: Je bil fizični napad na slovenskega odbornika dr. Dumpelnika mogoče že začetek propagande za ugotavljanje manjšine?

KAJ HOČE POLICIJA?

Na Djekšah so naši popotniki opazili rumeno-rdeče-beli plakat koroškega Heimatsdiensta, ki je z velikimi črkami razglašal „Es gibt kein Slovenisch Kärnten“ (Ni slovenske Koroške). Eden izmed udeležencev izleta je lepak vzel in avtobusa sta odpeljala z Djekš.

Toda nazaj grede, pri Velikovcu, je avtobusa nenadoma zaustavila avstrijska policija. Po polurnem pregovarjanju in zaslišanju, češ da so naši izletniki na Djekšah trgali plakate, izzivali, sejali nestrpnost in podobno, je avstrijska policija končno morala pustiti avtobusa naprej, lepak pa je tako le prišel v naše roke. Videti je, da je hotela v bistvu avstrijska policija priti le do tega letaka, ki vsekakor ni v čast naši nevtralni in „demokračni“ sosedu.

Ob tem dogodku se lahko samo vprašujemo, čemu dvojna merila avstrijske policije, ki zna, če hoče, in zgodba o tem lepaku je dovolj zgovorna, kaj hitro ukrepati, medtem ko stoji križemrok, ko ob njeni navzočnosti koroški nacisti podirajo, mažejo in uničujejo zakonito postavljene dvojezične topografske napise.

(„Delo“, dne 16. 10. 1972)

Naša solidarnost dr. Dumpelniku

- Narodni svet koroških Slovencev z vso ogorčenostjo obsoja fizični napad na člana odbora NSKS in slovenskega odbornika v Pliberku dr. Marka DUMPELNIKA, mu izraža vso solidarnost ter mu želi skorajšnje okrevanje. V posebnem pismu je NSKS pozval tozadevno varnostnega direktorja, naj z vso odločnostjo ukrepa proti storitelju in naj varnostni organi jamčijo varnost življenja koroških Slovencev.

Zato nosi koroški „Heimatsdienst“ za vse pojave sedaj na Koroškem, ne samo za nedeljsko prireditev, polno odgovornost. Gonja Heimatsdiensta se ni pri-

Wallnöfer proti koroški ÖVP

TIROLSKI DEŽELNI GLAVAR SE JE V AVSTRIJSKEM RADIU IZJAVIL PROTI STALIŠČU KOROŠKE ÖVP V ZADEVI DVOJEZIČNIH NAPISOV, KAJTI TO STALIŠČE ŠKODUJE SAMO UPRAVIČENIM TEŽNJAM JUŽNIH TIROLCEV. ITALIJANI SO ŽE ZAČELI S POČASNEJŠIM REŠEVANJEM PAKETA, KAJTI — TAKO NAMIGUJEJO V RIMU, PREDVSEM PA TAKO PIŠEJO ITALIJANSKI ČASOPISI — AVSTRIJA NE MORE ZASTOPATI INTERESE JUŽNIH TIROLCEV, ČE NE ZNA ZAŠČITITI SVOJE LASTNE MANJŠINE V DEŽELI.

Slovinci smo obvestili mednarodno javnost

Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij na Koroškem sta priredila v četrtek, dne 12. oktobra 1972, v hotelu „Moser“ v Celovcu tiskovno konferenco, katere se je udeležilo okoli 40 novinarjev iz Avstrije in inozemstva. Narodni svet so zastopali na tiskovni konferenci predsednik dr. Joško Tischler, podpredsednika dr. Valentin Inzko in dr. Reginald Vospersnik ter tajnik dipl. jur. Filip Warasch, Zvezo slovenskih organizacij pa predsednik dr. Franci Zwitter, podpredsednik dr. Pavle Apovnik, ravnatelj slovenske kmetijske šole inž. Franc Einspieler in Karel Pručnik.

Na tiskovni konferenci so izročili predstavniki osrednjih organizacij koroških Slovencev novinarjem skupno izjavo ter resolucijo, ki jo je naš list objavil že pretekli teden.

Zatem se je vnela živahna debata, kateri ni manjkalo viškov. Ostre kritike tako s strani predstavnikov slovenskih organizacij kot tudi s strani inozemskega tiska je bila

deležna celovška „Volkszeitung“ zaradi načina, kako je pisala o prekrških v zvezi z dvojezičnimi napisi. Glavni urednik Walter Raming se je v teku debate javno opra-

vičil za napačno vest v Volkszeitung o „200 avtobusih iz Ljubljane“, ki naj bi 10. oktobra prišli v Celovec na „protidemonstracijo“. Ta vest je namreč zelo negativno vplivala na „domovini zveste“ duhove. — Na vprašanje zastopnika „Volkszeitung“, kako koroški Slovenci spoštujemo južno mejo, je dr. Tischler jedrnatno odgovoril: „Koroški Slovenci nismo podrli ne severne in ne juž-“ (Nadaljevanje na 5. strani)

ZADNJA VEST:

Prva bomba je padla

Ko smo že zaključili NT, smo zvedeli, da je bil na podstavku električnega droga v Gorcah pri Škocijanu postavljen peklenški stroj, ki je napravil velikansko jamo, sreča je bila, da drog sam ni padel.

Do sedaj še ni znano, kdo je bombo podtaknil, tudi še ne vedo, kakšnega izvora je eksploziv. Vsekakor je motiv političen, ker po tem vodu gre eksport toka v Italijo in Jugoslavijo.

In kaj policija? Peklenški stroj je menda eksplodiral že v ponedeljek ponoči, zasledili pa so zadevo šele v sredo. Kako? So krivci morali imeti toliko časa, da so mogli izbrisati sledi?

sem te že trikrat!“ Ko mu je pa Dumpelnik ugovarjal, da ga sploh ne pozna in zakaj da ga bije, mu je odgovoril: „Wenn du noch was sagst, spieß i di am Zaun auf.“

Kako je ta dogodek označila žandarmerija? „Gre za početje, ki nima opravka z nacionalnimi motivi,“ pravijo in verjetno bi jim bilo najljubše, če bi mogli kar sporočiti, da je pač Dumpelnik „sam kriv“; dokaz je v tem, da hočejo naznaniti tudi dr. Dumpelnika, ker je bajte Mülle „tudi ranjen“.

Tako enostavno pa vse te dogodke zadnjih dni ne moremo jemati. Ne moremo jih ločiti in reči, sedaj gre za demonstracije proti „tablam“, sedaj spet so „provocirali Jugoslovani“ (glej poseben članek „Kaj hoče policija?“), potem je bila v Celovcu „mirna in velikanska“ demonstracija, seveda „ne proti Slovincem“ in sedaj je pač napadel Dumpelnika (ki ni prvi in edini) neki „avto-ravdi“. Treba je tudi enkrat jasno napisati, da gre sedaj pri nas na Koroškem za stopnjevanje ekstremizma in nacionalizma, ki ga varnostne oblasti niso mogle (ker so imele povelja od zgoraj?) ali pa niso hotele (ker so na tiho s temi pojavi simpatizirale?) zatreti že v začetkih.

KOROŠKI PROBLEM V LUČI SRBSKEGA N SLOVENSKEGA ČASOPISA:

Dvojezična Koroška

Komentar „Politike“

Na Koroškem so zadali Avstriji udarec v obraz. Tako vlada, tisk in javnost skušajo pojasniti šok, grobe izpade, izbruh lokalnega fanatizma in šovinizma, ki ga avstrijska publika spremlja kot „vojno zaradi dvojezičnih napisov“. „Pravna država Avstrija preživlja grenke ure“ po oceni vodilnega dunajskega dnevnika. Da, Avstrija — tudi, toda ob vsem, kar se godi po koroški deželi, je ogrožena predvsem slovenska manjšina.

Vodilni politični ljudje Avstrije so po pravici v strahu za dobri glas Avstrije po svetu, ki ga tako zlahka kali motorizirana kolona razbijačev dvojezičnih napisov v krajih, kjer živi slovenska manjšina. Avstrija se boji za svojo legitimacijo pred svetom, ki bi jo rada ohranila čimbolj neomadeževano, čimbolj demokratično. Za to ima tudi tehtne razloge. Njen predstavnik, Avstrijec, je zdaj na krmilu svetovne organizacije, zaupana mu je visoka vloga, da skrbi za mir, za strpnost, za dobre sosedne odnose, za konstruktivno sožitje na celem svetu, avstrijskim četam je zaupana naloga varovati mir na nemirnem otoku Cipru, tudi avstrijska večna nevtralnost je zagotovilo — ne le razumnih odnosov na tem delu Evrope, marveč tudi njene stabilnosti v prihodnje. Ves ta ugled je na kocki zaradi kolone razbijačev, ki vasi in ceste na Koroškem vrača v nasilje, v fanatično sovraštvo in brezzakonje.

Snemanje in uničevanje dvojezičnih napisov na Koroškem ni samo provokacija zo-

per domačo, slovensko manjšino, ni samo izzivanje sosednje Jugoslavije, marveč tudi provokatorsko izpodkopavanje obstoječega in pravnega reda Avstrije, kršitev njene državne pogodbe iz leta 1955 in zakona o dvojezičnih napisih, sprejetega julija letos.

Avstrija se je zavezala spoštovati pravice manjšin, zagotoviti legitime pravice slovenske in hrvaške manjšine z državno pogodbo, na kateri sloni njena državnost, njen politični in ves ostali obstoj v današnjem svetu, tako v odnosu do velikih sil kot v odnosu do najbližjih sosedov. Zakon je Slovencem na Koroškem le delno ustregel. Toda vsaj to, kar zakon zagotavlja, bi moralo biti uresničeno in spoštovano. Namesto takega pametnega uresničevanja manjšinskih pravic pa je šel zakon pred poplavo motoriziranih razbijačev na Koroškem — po vodi.

Ne zadostuje uteha, izrečena na Dunaju, da je škodo mogoče popraviti, dokler so izgubljeni le napisi, češ da je „bolje postaviti 100 novih kažipotov kot žalovati za enim samim mrtvim“. Vse dokler brez energičnih ukrepov dopuščajo divjanje, dokler se ne kaznovno nadaljujejo grožnje, celo pred domom glavarja Sime, dokler se bodo fanatiki postavljali z nacionalističnimi pesmimi, parolami in nasilnimi akcijami, vse dotlej nihče na Koroškem niti v Avstriji ne bo varen in zavarovan pred hujšimi, bolj tragičnimi in usodnejšimi posledicami.

Nastopi, gesla, parole in drugi okraski teh razbijaških kolon na Koroškem razkri-

vajo tudi, kdo so udeleženci, pa tudi, kdo so zakulisni navdihovalci protislovenskih in protijugoslovanskih izpadov. Gre predvsem za šovinistične skupine, združene v Heimatsdienstu in podobne tolpe iz usedline neizkoreninjenega fašizma, zaostalega po avstrijskih kotih iz najmračnejših časov avstrijske in evropske zgodovine.

Ti šovinistični in fašistični ostanki, ki v Avstriji, v njeni javnosti, v njenih političnih strankah in vodstvih nimajo opore, se zato zblizujejo s podobno problematičnimi zvezami in družbami, iščejo podporo fašističnih ostankov v nekaterih drugih državah, porazgubljene v Alpah, južno od Brennerja in severno od Salzburga.

Te desničarske tolpe seveda nikoli ne morejo razveljaviti državne pogodbe in obveznosti, ki jih je Avstrija z njo prevzela — med drugim tudi za zagotovitev pravic slovenske manjšine — pač pa vzbujajo dvome z avstrijsko državo, njeno vlado, parlament, njene politične, družbene, pravne in humanitarne vrednote. Koroški provokatorji in desničarski razbijači spodbujajo politiko vlade dr. Bruna Kreiskega, škodujejo avstrijski politiki dobrih odnosov z Jugoslavijo in, po besedah Kreiskega, zadajajo Avstriji prav tisti udarec, ki si ga neonacisti tako želijo.

Teptanje zakona na Koroškem nadvse resno krni ugled Avstrije v naporih za sodelovanje v Evropi, sredi priprav za evropsko konferenco o varnosti in sodelovanju, ki bi ji bil Dunaj rad tudi gostitelj, sredi obetajočega odpiranja plodnega regionalnega sodelovanja prav na tem delu sveta.

Če je domala cela Avstrija preplavljena s turističnimi napisi in oznakami v več tujih jezikih, če gleda sosednje televizijske oddaje, bere časopise in revije ter knjige iz sosednjih dežel, če dunajski radio vsak dan oddaja poročila v tujih jezikih, če dunajska občina odpira za otroke tujih delavcev pouk v njihovem jeziku — zakaj je potem težko zavarovati dvojezične napise pred nasiljem prav v tistih naseljih, kjer del tako kozmopolitske mnogojezične Avstrije tvori koroški Slovenci?

B. D.

Od Kreiskega do Waldheima

Tržaški list „Gospodarstvo“ pa na uvodnem mestu pod naslovom „Od Kreiskega do Waldheima“ piše tole:

Po odločnih protestih slovenske javnosti in slovenske vlade, ki jim je sledil še protest zvezne jugoslovanske vlade po diplomatski poti, se je oglasil sam avstrijski kancler dr. Kreisky, da bi pred vsem svetom opral veliki madež na avstrijski državi, ki je dopustila, da se čez Koroško zopet razlije črni nacistični bes in izkašlja nad mirnimi in državi vdanimi koroškimi Slovenci. Kancler je dejal, da vlada ne bo dovolila, da se red v srednji Evropi krši s protestnimi akcijami na Koroškem proti dvojezičnim krajevnim napisom. Dodal je, da se je Avstrija s podpisom državne pogodbe iz leta 1955 obvezala, da bo zajamčila pravice do dvojezičnosti v predelih, kjer prebivajo narodnostne manjšine ter bo to pravico tudi spoštovala.

Upamo, da ne bo ostalo pri obljubah, kakor so bile na Dunaju izrečene že toliko krat, navadno tedaj, ko se je kateri avstrijski državnik odpravil na obisk v Beograd. Jasne kanclerjeve besede dokazujejo, da so se na Dunaju končno zavedli, zakaj gre, da gre ne samo za spoštovanje formalnih obvez neke države v mednarodni pogodbi, temveč tudi za samo čast in ugled avstrijskega vodilnega naroda pred vsem svetom. Zato tudi kancler omenja »srednjo Evropo«, ki bi morala biti zgled drugim, a Avstrija bi morala dokazati s svojo politiko, da so Avstrijci vredni državne neodvisnosti in države, ki je bila obnovljena v Jalti, pod pogojem, da se za vselej otrese nacističnih klešč in metod. Prav zato so bile izrečene kanclerjeve besede, čeprav pozno. Roditi bi se bile morale iz lastnega spoznanja, a ne šele iz protestov druge vlade. Avstrijska država ni bila poklicana zopet k življenju, da bi lahko našli v njej mirno zatočišče nacisti in se še naprej znašli nad slovenskim narodom pod izgovorom, da branijo koristi države ob meji. Ta funkcija stražarjev ob meji ni nikakor nova in izvirna, dobro je poznana tudi pri nas že iz časov duceja, skušajo jo uveljaviti še danes, računajoč na strpnost oblasti, ki jim navadno prija sklicevanje na državne interese.

Toda igra je nevarna, in to ne samo posameznim vladam, temveč tudi demokraciji sploh. Morda so dr. Kreisky in z njim avstrijski socialisti ter drugi resnični demokrati zaslužili, da se za podobnimi akcijami, kakor je bila samovoljna odstranitev 50 dvojezičnih tabel, ki jih je postavila dr-

žavna oblast v smislu usodnega zakona in sklepa avstrijskega parlamenta — in to upričo vsega policijskega aparata — skriva ne samo poskus teroriziranja pohlevne narodnostne manjšine, temveč tudi za poskus uvajanja anarhije; iz te naj ustanejo prve postojanke dejanske nacistične oblasti. Ni treba, da kličemo dr. Kreiskemu in deželnemu glavarju Simi v spomin: dr. Dolfuss in njegova tragična usoda docet!

Še druga stran divjanja proti dvojezičnim tabelam. Ne gre za to, da se odstranijo table, ki bodo je koroške naciste v oči kakor rdeča halja bika, temveč za to, da se slovensko prebivalstvo preplaši in zbega. Treba je ustvariti poplebiscitno ozračje! Koroški Slovenci prihajajo polagoma zopet k sebi. Vzgojili so si že precej razumnosti, ki naj napolni vrzeli, nastale po nesrečnem plebiscitu leta 1920, ko so si slovenski intelektualci rešili življenje z izselitvijo v Jugoslavijo. Nova mlada slovenska inteligencija trka zdaj na vrata, zahteva pravice, pa tudi kruha. V obeh koroških nacionalistov je najbolj preprosta rešitev v tem, da se slovensko razumnstvo zopet požene čez mejo.

Jasno je, da je odstranitev in razbijanje slovenskih napisov tudi huda žalitev ne samo koroških Slovencev, temveč tudi vsega slovenskega naroda; žalitev je vseh jugoslovanskih in drugih slovenskih narodov, ki jim obuja spomine na stare čase habsburškega Dunaja, a jim je hkrati v svarilo, kaj jih čaka za mejami, ako bi zapravili svoj državno neodvisnost.

Z dunajsko politiko nekaj ni v redu. Zgrešeno bi bilo namreč zvaliti vso odgovornost na koroške naciste. Vprašati se je treba, kdo je kriv, da so ti lahko zopet dvignili glave. Kako se je moglo ustvariti takšno ozračje, da lahko pri belem dnevu in pri vsej policiji, ki je takoj iztaknila študenta Šturma, počenajajo takšne reči. Mar ni dunajski dnevnik »Die Presse«, ki gotovo ni v rokah nacistov, takoj ko je dunajski parlament izglasoval zakon o dvojezičnih napisih, in to 17 let po podpisu državne pogodbe, zapisal, da dvomi, ali bo mogoče ta zakon sploh izvesti! Te dni je isti list tudi pripomnil, da se dogajanje na Koroškem v svetovnem merilu gledano zdi skoraj brezpomembno! Mar ni to očitna potuha koroškemu nacionalistom, a hkrati dokaz, da so tudi druge politične struje na

strani koroških nacionalistov in nestrpnosti.

Da se ne bi na Dunaju zavedali strahotnega protislovja med dejansko politiko na Koroškem in akcijo za pravico južnotirolskih Nemcev, si ne moremo misliti. In vendar gre Dunaj mimo tega protislovja, na katero je pred leti pokazal tudi italijanski tisk, a zdaj sam južnotirolski voditelj dr. Magnago v razgovoru z deželnim glavarjem Simo.

Avstrijci so gotovo ponosni, da imajo v dr. Waldheimu, svojem rojaku, glavnega tajnika Organizacije združenih narodov, a očitno pozabljajo, da je avstrijska diplomacija prav pri OZN začela akcijo za ureditev južnotirolskega vprašanja. Kaj, ko bi zdaj Jugoslovani prav tako potrkali na vrata OZN?

L. B.

Po tiskovni konferenci

Avstrijski in mednarodni tisk je posvetil tiskovni konferenci, ki so jo priredili predstavniki koroških Slovencev 12. oktobra 1972 v Celovcu, veliko pozornost. Pogosto opozarjajo listi na to, da je minilo od podpisa avstrijske državne pogodbe že celih 17 let, ne da bi medtem vlada na Dunaju izpolnila obveznosti, ki izvirajo zanjo glede zaščite slovenske manjšine na Koroškem. Slovenci smo upali, da bo možno rešiti vsa vprašanja člena 7 v sodelovanju z avstrijsko vlado. Tudi v trenutku, ko je Avstrija internacionalizirala južnotirolsko vprašanje, iskala za svojo manjšino upravičeno pomoč pred Združenimi narodi, se nismo obrnili na sile izven naših meja, temveč smo potrpežljivo čakali, da vlada pravilno uredi tudi naša vprašanja. Akcije proti dvojezičnim napisom so izsilile politično situacijo, s katero nihče ni računal.

Kako bi novi politični položaj označili? Vodilni predstavniki avstrijske in koroške deželne vlade poudarjajo spricho nemško-nationalističnih akcij v deželi, da je Avstrija že več kot 50 let z rešitvijo manjšinskega vprašanja v zamudi. Zvezni kancler dr. Kreisky je opozoril v tej zvezi celo na razpad Avstro-Ogrske, ki se je zrušila predvsem zaradi tega, ker ni bila v stanju rešiti nacionalnega vprašanja. Državna pogodba je zagotovila avstrijske meje. Avstrijski in mednarodni tisk opozarjajo na to, da nepremišljeno zadržanje nemško-nationalistične javnosti ponovno ogroža državo. Glavna žrtev pri tem pa so koroški Slovenci, ki jim je obljuba koroški deželni zbor pred plebiscitom 1920 popolno enakopravnost. Ta enakopravnost izgleda tako, da mora pol leta po plebiscitu vlada odposlati tudi drugih zveznih dežel policijo na Koroško, da zaustavi teror, ki ga izvajajo nemško-nationalistični krogi nad koroškimi Slovenci. Parola, da mora zginiti do 10. oktobra zadnja dvojezična tabla ter do sledna izvedba spominja preočito na parolo „Macht mir das Land deutsch!“

Ni čuda, da so zahtevali zaupniki vseh slovenskih organizacij na Koroškem na svojem zborovanju 11. oktobra 1972 od Narodnega sveta koroških Slovencev in Zveze slovenskih organizacij, naj povzameta v obrambo narodnih pravic in zaščito manjšine potrebne korake tudi na mednarodni ravni. Gre pri tem predvsem za avtentično interpretacijo vsebine člena 7 po podpisnicah avstrijske državne pogodbe. To tudi zaradi tega, ker so doslej mnenja vlade in avstrijskih političnih strank močno ločila od stališč koroških Slovencev.

Medtem pa pričakujemo, da se bodo nadaljevali razgovori z manjšino v okviru posebne komisije, ki jo je nameravala ustanoviti kancler dr. Kreisky za reševanje še odprtih vprašanj člena 7 državne pogodbe. Prepričani smo namreč, da bi treba tudi v bodoče iskati skupne poti in rešitve. Le to je v interesu manjšine Avstrije.

Dr. V. Inzko

„Slowenenfresser“

Es ist in Wirklichkeit gar nicht so schlimm, wie es aussieht, denn bei weitem nicht alle deutschen Kärntner sind Slowenenfresser. Die diesen fatalen Appetit haben, sind selbst eine Minderheit, die sich allerdings durch heftiges Gebärdenspiel, durch drohende Grimassen und lautes Schreien ein großes Ansehen gibt, so daß jedesmal der Eindruck entsteht: Ein ganzes Volk steht auf! Das blendet viele, die leichtgläubig oder ängstlich sind, und macht die Sache schlimmer. Niemand tritt dem Schwindel entgegen. Und das ist das Schlimmste: daß so wenige den Mut haben, zu sagen, was sie denken. Sie weichen dem Druck und folgen dem Zwang. Eine andere Voraussetzung braucht der Terrorismus nicht. Man müßte es einmal wagen, die Rädelsführer ganz nüchtern und banal zu sehen: als „Profis“, nicht als „Idealisten“. Diese „Volkstumskämpfer“ gehorchen beileibe keiner Not, denn sie sind nicht bedroht. Ihr „Volkstum“ leidet nicht unter den Slowenen: es scheidet im Jahrhundertsturm der Weltenwende. Im Übrigen sind sie selbst Bodenspekulanten, die im Auto sitzen.

Schon Carl Spitteler hat entdeckt, daß zur Begründung eines Terrorismus nicht die geringste, tatsächliche Macht vonnöten ist;

es genügt, daß jedermann sich ducke. Noch weniger braucht es dazu ein wirkliches Mandat. Es genügt die Behauptung, daß man eines hat. Die Kärntner Slowenenfresser behaupten, sie hätten von der Mehrheit den Auftrag, gegen Windmühlen zu kämpfen. Sie behaupten, das „deutsche Volk“ sei in Gefahr, wenn der aus dem modernen Völkerrecht und aus unserem Staatsrecht formulierte „Artikel VII“ des Staatsvertrags in Kärnten in Kraft gesetzt wird.

Kein Wort davon ist wahr. Aber das hindert sie nicht. Sie bestärkt der Druck auf die Hoffnung, daß jeder Einzelne gern den Weg des geringsten Widerstandes geht und daß der Schwächere nachgibt. Das ist die Wirkung des alten Rechtspositivismus, welcher lehrt: Die Gewalt ist die Quelle des Rechts. Wir alle fühlen uns nur zu leicht dem Rechtsbegehren einer Minderheit belästigt, weil uns allen der Mut fehlt, demjenigen die Stirn zu bieten, der uns Schaum vor dem Mund anfällt. So wird es bald ungefährlicher sein, in Rußland ein freies Wort über die regierenden Kommunisten, als in Kärnten ein freies Wort gegen die radikalen Deutschnationalen auszusprechen.

Michael Guttenbrunner, Wien
Kärntner Dichter u. Lyriker

KULTURNI TEDEN ALPE-JADRAN:

Glasbeno-pevske prireditve treh sosednih regionov

Narodne in umetne pesmi v duhu prijateljstva in sodelovanja

V četrtek minulega tedna so se s slavnostno predstavo Mozartove opere „Carobna piščal“ začeli 1. kulturni tedni Alpe-Jadran, dan nato, to je v petek, so gostovali v Domu glasbe umetniki iz Trsta z Verdijevim „Rekvijemom“. V soboto in nedeljo pa smo na koncertu poslušali mešane in moške zборе iz Furlanije-Juljske krajine, Slovenije in Koroške. Medtem ko je bil koncert v soboto v srednji dvorani, je bila pevka prireditve v nedeljo v veliki dvorani Doma glasbe.

Nastopili so: Moški zbor iz Millstatta pod vodstvom pevovodje H. Stellmanna (nastopil oba večera); A-capella zbor iz Beljaka, pod vodstvom zborovodje Helmuta Wulza (samo v soboto); Akademski mešani pevski zbor „Tone Tomšič“ iz Ljubljane, ki ga je vodil Marko Munih (samo v soboto); furlanski moški zbor iz Vidma „Coro di Ruda“, vodil ga je zborovodja M. Orlando Dipiazza (oba večera); naš koroški slovenski mešani pevski zbor „Jakob Petelin-Gallus“, ki ga je vodil prof. Joško Kovačič (samo v nedeljo), celovški „Madrigalisti“ skupaj z Singkreisom Porcia iz Spitala pod vodstvom Hellmutha Drewesa (samo v nedeljo).

Nastop sodelujočih ansamblov na obeh večerih je dosegel po umetniški plati spodoben uspeh, kar bi govorilo v prid dejstvu, da naj se kulturni tedni prijateljskih sosednih dežel v prihodnje nadaljujejo. Po drugi

plati — menim tu komercialno stran — pa govori proti prirejanju kulturnih tednov, kajti zanimanje koroškega občinstva na vseh treh večerih, vstevši nastop „Teatra Verdija“ iz Trsta, je bilo tako porazno, da se vprašamo, čemu potem nastopi pevskih in glasbenih idealistov? Ali se ljudje, menim tu zlasti sodeželane drugega jezika, res več ne zanimajo za nastope vrhunskih ansamblov, v mislih imam tu sodelovanje umetnikov iz Trsta, Ljubljane, pa tudi na primer celovških Madrigalistov in Singkreisa? Če ti večeri ne vlečejo občinstva na tako kvalitetne koncerte, kot so bili tokrat, potem se lahko še samo vprašam, kje in kako bi se našla pomoč za rešitev tega problema?

Da pa to ni osamljen primer, naj navedem

LIKOVNA UMETNOST:

75-letni jubilej prof. Pepa Grabnerja

Ob 75-letnici prof. Pepa Grabnerja, je v petek, 13. oktobra, naše glavno mesto Celovec njemu na čast odprlo veliko razstavo njegovih del — akvarelov (kakih 40 po številu).

Pred otvoritvijo je magistratni direktor dr. Platzer pozdravil častne goste, med njimi krškega škofa dr. Jožefa Köstnerja, župana Hansa Ausserwinklerja, seniorja Schmidta, generalnega vikarja dr. Kirchnerja, mestne svetnike ter druge odlične goste, ostalo občinstvo in seveda domači tisk. Nato se je župan g. Ausserwinkler zahvalil občinstvu, ki se je v tako lepem številu odzvalo povabilu mesta Celovca, in s tem dokazalo spoštovanje do umetnika, ki je slavo svojega mesta ponesel v vse dele Evrope. V nadaljevanju je Ausserwinkler povedal nekaj biografije velikega mojstra akvarela prof. Pepa Grabnerja in dodal,

tudi „Teden srečanja“, ki sta ga priredila celovška občina in celovski radio junija letos, ko so bile prireditve, na katerih so nastopali priznani glasbeni in folklorni ansambli treh regionov: Koroške, Furlanije-Juljske krajine in Slovenije, slabo obiskane.

Kje je iskati vzrok? Osebo bi vedel odgovora, pa morda tudi ta ali oni, ki je mojih misli, pa bi ga na tem mestu rajši ne povedal, morda ob drugi priliki.

Bodimo raje optimisti in recimo, da predstavljajo take prireditve naših treh sosednih pokrajin lepo manifestacijo mednarodnega prijateljstva. Z odrov je donela pesem različnih jezikov in različne melodije, različna čustvovanja in različni ritmi so se zivali v prijetno harmonijo kot dokaz magične moči zblíževanja in sporazumevanja. Pesmi, ki smo jih poslušali, so govorile z dušo idealistov, ki čustvujejo, ljubijo in se radostijo ali žalostijo na enak način, kajti nič lepšega in prijetnejšega ni, kot je umetna in narodna pesem, iskrena v čustvovanju in preprosta v izražanju, zato pa vsem razumljiva ne glede na jezik. B. L.

NASTOP SLOVENSKE FILHARMONIJE V CELOVCU

V soboto, 21. oktobra, ob 19,30 bo v okviru kulturnih tednov Alpe-Jadran koncertirala v Domu glasbe v Celovcu Slovenska filharmonija iz Ljubljane. Izvedli bodo dela: Demetrij Žebre: Svobodi naproti; Wolfgang Amadeus Mozart: Koncert za klarinet v A-duru, KV 622; Johannes Brahms: 4. simfonija v e-molu, op. 98.

Koncert bo dirigiral Oskar Danon, solo bo igral na klarinetu Igor Karlin.

SLOVENCIMA doma in po svetu

70-LETNICA MOJSTRA VLADIMIRJA SKRBINSKA

Pred kratkim je v Ljubljani obhajal svoj 70-letni jubilej veliki mojster odrske besede in igre, igralec in režiser Vladimir Skrbinšek.

In kot življenjska — rodil se je 2. oktobra 1902 v Ljubljani — je tudi njegova umetniška pot že dolga, ko je kot amater in študent prvič uspešno nastopil v vlogi Kadivca že leta 1920, v mariborskem gledališču pa je bil prvič angažiran v sezoni 1923/24, nato je nastopal v Varaždinu, Zagrebu, Splitu, Skoplju, odhajal iz Maribora in se vračal. Med vojno in po njej je bil pri Slovenskem narodnem gledališču v Ljubljani, v sezoni 1958/59 se je vrnil v Maribor kot ravnatelj Drame, od leta 1960 pa je član ljubljanskega Mestnega gledališča.

Za svoje umetniško delo je jubilar prejel Prešernovo in Severjevo nagrado in Borštnikov prstan. Vladimir Skrbinšek je bil na odru že od vsega začetka izrazit in intelektualen, ki zmerom veliko razmišlja o zamotanih labirintih človeške duše in jih zna tudi upodobiti z vselej utemeljenimi umetniškimi prijemi. Zato so njegovi liki iz Ibsena, Shawa, Tolstoja, Dostojevskega, Shakespeara, Moliera, Wilda, Rostanda, Cankarja, Novačana, Ferda Kozaka in Krefta, vsi izklesani kot iz enega kosa in zato tudi neponovljivi. Svoj najvišji ustvarjalni vzpon pa je dosegel v Krleževih dramah, kjer je s podobo Leona v „Gospodi Glembajevih“ ob režiji dr. Branka Gavella in dr. Križevca „V agoniji“ ustvaril dve zares izbrušeni in celoviti stvaritvi.

SLOVENCIMA V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIKE

† Dr. Frido Pogačnik

Pred kratkim je v San Franciscu v Združenih državah Amerike umrl dr. Frido Pogačnik. Rojen je bil 20. januarja 1902 v Ljubljani. Po maturi na gimnaziji v škofovih zavodih v Št. Vidu pri Ljubljani, je šel študirat pravo na ljubljansko univerzo; tam je promoviral za doktorja prava, diplomacijo pa v inozemstvu. Ko je jugoslovanska vlada leta 1935 sklepala konkordat z Vatikanom, je med drugim tudi dr. Pogačnik spremljal jugoslovanskega zunanjega ministra v Vatikan. Tedaj je dobil visoko vatikansko odlikovanje.

Beograd ga je tedaj poslal na razna službena mesta pri poslaniških mestih v Parizu, Švici, Londonu in v Pragi. V letih najhujše svetovne krize je bil v službi jugoslovanskega poslanstva v Berlinu. Po vojni se je rajni umaknil najprej v Rim, nato pa v Buenos Aires v Argentino, kjer je dobil zaradi znanja jezikov zaposlitev v potovalni pisarni. Leta 1951 je odšel v New York, nato v San Francisco, kjer je živel do svoje smrti.

† Franček Kolarič

Minuli mesec je v Clevelandu za srčno kapjo nenadoma umrl Franček Kolarič, star 56 let, znan in sila delaven kulturni delavec v Clevelandu. To delo je nadaljeval v Clevelandu, kjer je bil predsednik pevskega društva „Slovenski fantje“. Pevsko izobrazbo je dobil že v Ljubljani, kjer je bil član Akademskoga pevskega zbora pod dirigentom Francetom Maroltom.

AKCIJA ZA JAKOPIČEV SPOMENIK

Dr. Ladislav Lajovic je junija letos objavil javen poziv za ustanovitev sklada, ki naj bi skrbel za postavitev spomenika našemu velikemu slikarju Rihardu Jakopiču, in sicer po predlogi, ki jo je ustvaril akademski kipar Bojan Kunaver. Pobudnik zdaj sporoča, da po vlogi mestni skupščini Ljubljana ni miroval in je z enakimi predlogi seznanil izvršni svet, pa SAZU (Slovenska akademija znanosti in umetnosti) in direktorje velikih ljubljanskih podjetij. Doslej se je nateklo že 100.000 din, kar pomeni polovico potrebnih sredstev za izvedbo načrta. Tik pred 30-letnico smrti velikega slovenskega umetnika je tako veliko možnosti, da dobi Ljubljana njegov spomenik.

GEORG BUCHER — UMRL

Pretekli četrtek je v Celovcu, v starosti 67 let umrl znani koroški igralec Georg Bucher. Georg Bucher se je proslavil zlasti kot karakterni igralec, njegov glas pa je bilo slišati tudi iz radijskih zvočnikov, kjer je s svojim značilnim koroškim dialektom razveseljeval in zabaval poslušalce.

Slovensko predavanje v Zürichu v Švici

V Švici živi več tisoč Slovencev. Duhovno bi zanje p. Fidelis Kraner in jih povezuje v slovensko skupnost. V nedeljo, 24. septembra, so se srečali Slovenci iz vse Švice pri Marijini božji poti Einsiedeln. Nedeljo nato, 1. oktobra, so imeli, kakor vsakih 14 dni, božjo službo v cerkvi Gut-Hirt, maševal in pridigal je g. Vinko Zaletel. Po maši je imel v krasni, moderni farni dvorani g. Zaletel predavanje z barvnimi slikami in zvočno spremljavo o življenju običajnih na Koroškem. Polna dvorana in doživeto sprejemanje slik in pesmi je dokaz, kako so Slovenci v tujini željni domače kulturne hrane.

V Vidmu odprli razstavo „INTART“

V soboto, 14. oktobra, so v Vidmu odprli 5. razstavo INTART, to je likovna razstava treh sosednih dežel: Koroške, Slovenije in Furlanije-Juljske krajine, katero prirejajo vsako leto izmenoma v Ljubljani, Celovcu in Vidmu. Letos je gostitelj likovnih umetnikov glavno mesto Furlanije-Juljske krajine Videm. Koroška je poslala na razstavo 13, ostali dve deželi pa po 14 umetnikov. Od Korošcev razstavljajo: Brandstätter, Hiesberger, Hoke, Kollig, Kolland, Komposch, Kraus, Krawagna, Krkoška, Petschounig-Moro, Piccotini, Meina Schellander in Walkensteiner.

Žirija je podelila tri glavne nagrade: koroški likovnik Wolfgang Walkensteiner je prejel za svojo veliko sliko „Hermetični stolp“ nagrado Koroške, nagrado Slovenije je dobil Rudi Spancel, medtem ko so podelili nagrado Furlanije-Juljske krajine goriškemu umetniku Lucianu de Gironcoliju.

Deželna galerija razstavlja dela A. Mahringerja

Kot doprinos koroške likovne umetnosti h kulturnim tednom Alpe-Jadran, so v ponedeljek v Deželni galeriji odprli kolektivno in retrospektivno razstavo slikarja Antona Mahringerja. Povod za njegovo razstavo je dala pravzaprav umetnikova 70-letnica.

Uvodoma je kustosinja ga. dr. Lee Sprinšchitz povedala, da so hoteli z otvoritvijo te razstave pokazati delo Antona Mahringerja v svojem 45-letnem ustvarjanju na likovnem področju (od 1927 do 1972).

Edelman in Porter Nobelova nagrajenca za medicino

Profesorji medicinske fakultete stockholmske univerze „Karolinska“ so določili letošnja Nobelova nagrajenca za medicino. Nagrado si bosta delila Američan Gerald M. Edelman in Anglež Rodney R. Porter. Nagrado jima bo izročil 10. decembra švedski kralj. Zdravnika si bosta razdelila 480 tisoč švedskih kron.

Gerald Edelman je doma iz New Yorka in je star 43 let. Promoviral je najprej za doktorja naravoslovja leta 1950, štiri leta kasneje za doktorja medicine, od leta 1960 pa poučuje na univerzi Rockefeller.

Porter se je rodil leta 1927 v Ashtonu v Angliji in je promoviral v Liverpoolu leta 1939. Od leta 1967 poučuje na univerzi v Oxfordu. Porter je 17. Anglež, ki je prejel to veliko priznanje.

Inštitut „Karolinska“ je izdal poročilo, v katerem pravi, da je nagradil oba znanstvenika zaradi njihovih odkritij o strukturi protitelesc. Poročilo pravi, da „do leta 1959 ni bilo, kljub stoletnim raziskavam, odkritega skoraj nič o tej strukturi. Tistega leta pa sta Edelman in Porter predstavila prve rezultate svojih raziskav, ki so v nekaj letih privedli do rešitve številnih vprašanj o naravi protitelesc.“ Poročilo tudi omenja težave, ki sta jih imela znanstvenika pri svojem delu in poudarja, da sta prišla oba do istega zaključka, čeprav sta začela z raziskavami drugače.

„Važnost Edelmanovih in Porterjevih odkritij, zaključuje poročilo, je predvsem v tem, da sta natančno opisala sestavo in de-

lovanje protitelesc, ki so z biološkega stališča zelo važna. Te raziskave so tako dale možnost drugim znanstvenikom, da nadaljujejo s proučevanjem in postavile znanstveno bazo, ki je doslej ni bilo. Obenem pa so pomembne tudi s praktičnega stališča.“

Deželni glavar Hans Sima je po kratkem nagovoru odprl razstavo, ki bo odprta do konca novembra.

Poleg velike razstave umetnika Mahringerja, so hkrati odprli še razstavo treh mladih slovenskih grafikov: Andreja Jemca, Adriane Maraž in Gorazda Šefrana.

60 let gradbene šole

V zimi 1904/5 je bil v Ljubljani ustanovljen „zimski tečaj za stavbne obrtnike“. To je bil prvi oddelek na Slovenskem z značajem gradbene delovodske šole. Namenjen je bil pomočnikom in mojstrom, šolanje pa je trajalo dve zimi po 5 mesecev. Dogodek zaznamuje šolska zgodovina kot rojstvo gradbenega šolstva v Sloveniji in začetek tistega, kar dandanes predstavlja ljubljanska gradbena tehniška šola. Šola danes slavi svojo šestdesetletnico.

V zadnjih dvajsetih letih daje ta šola vsako leto od 150 do 200 zaključnih spričeval, kar pomeni, da je šola vsako leto zapustilo toliko učencev, ki so končali razne oblike šolanja gradbene stroke. Statistika, ki začne šteti maturante od 1912 naprej, pove, da je do letos dala ta šola skupaj 5118 gradbenih strokovnjakov s srednjo izobrazbo. Odsek za visoke gradnje jih je dal 1766, odsek za nizke gradnje 648, geodetski odsek 617, odsek za industrijo gradbenega materiala 302, delovodska tehniška šola jih je dala 3500, cestarska vajenska šola 177 itd.

Ob robu povedano

VINDIŠARJI IZ VSEH KOTOV, NA POHODI!

Na Koroškem obstaja neka „Zveza koroških vindišarjev“, njen predsednik je ravnatelj neke celovške gimnazije, in sicer je to dr. Valentin Einspieler. O razvoju tega predsednika in ravnatelja ni treba izgubljati besed. Pravijo, da mu je uspelo zbrati v tej „domovini zvesti“ zvezi celih 6 neumrljivih duš umrljivih ljudi. A kaj bi se spuščali v ugotavljanje števila. Če hočeš človek dati kaki manjšini popolno enakopravnost, ne sme biti ovira oz. merilo številčna moč.

Pa je govoril ta predsednik in ravnatelj, hkrati pa še podpredsednik koroškega hajmatdinstu tudi pri nedeljski domovinski orgiji v Celovcu. Tudi predstavil se je. Imenoval se je otroka južne Koroške, imenoval se je koroškega vindišarja. Po vsem, česar smo vajeni na Koroškem, vindišarji baje niso kaka izumirajoča verska ločina ali kaka tajna politična skupina, ampak skupina ljudi, ki se šteje za tretji narod na Koroškem. Nemškonalistična stranka NDP je ugotovila na nekem letaku o vindišarjih prav to: „Avstrija nikoli ni zatirala Slovanov, ki živijo na Koroškem — ne vindišarjev ne Slovencev...“

Torej so vindišarji le Slovani, to smo čuli iz ust najbolj poklicanih manjšinskih strokovnjakov vseh časov. Potemtakem je tudi predsednik koroških vindišarjev Slovan, potemtakem pa je Slovan tudi podpredsednik koroškega hajmatdinstu.

Treba bi bilo, če bi vindišarji pokazali, kaj znajo. Da znajo sodelovati pri množičnih manifestacijah hajmatdinstu, so že dokazali. Naj še pokažejo svojo kulturo, naj se predstavijo kot narod. Recimo kar v Celovcu. Recimo v dvorišču deželne hiše (Landhaus).

Pa si zamislimo, da so res napravili tako manifestacijo. Nastopili so tam. Zbrali so se. Ne vem, koliko neumrljivih duš umrljivih ljudi se je tam zbralo. Ali jih je bilo samo šest ali več, ni mi jasno. Prišlo je namreč tudi nekaj gledalcev.

Pozdravil je sam veliki mojster vindišarstva. Govoril je tako, kot ga je naučila mati. On pravi temu „vindiš“. In ker sem Slovence, me je vse skupaj zanimalo. Bil sem tam. Naprezal sem se na vse uhlje, da bi vendar našel kako stvar, ki je ne bi razumel. Pa ni zaleglo nič. Vse sem razumel, ker sem moral vse razumeti. Saj je bila to vendar moja materinščina, moja prelepa slovenščina. Pač rožansko narečje, ker je veliki mojster vindišarščine po rodu Rožan, ali bolje rečeno Gorjanec. Iz Zgoranje (oprostite Zvrhnje) vesce (ali Vesce?) je doma, pri Kumru mu je tekla zibelka.

Po govoru je sledilo silovito odobravanje. „Kako znajo naš mojster lepo marnvati svojenje“, se je začudila stara ženica in si brisala od same ganjenosti iz svojih trudnih oči sladke solze nepričakovano prijetnega presenečenja. „Dös is windisch, was a gred't hot“, se je zadržal mlad nosilec koroške domovinske obleke. „Gehns noch Laiboch und werns sehn, doß si kana fasteht, won si inare fadomte windische Schproch reden, si fadomte Tschuschin si! Bai uns wiad daitch gred't!“

Pa so zapeli vindišarji svoje pesmi. Lepe pesmi, krasne pesmi, znane po širnem svetu zaradi svoje edinstvene krasote. In poslušaj, poslušaj, bile so to tiste prelepe koroške slovenske pesmi.

Sledile so še druge točke vindišarske kulture. Pesniki so brali svoje izlive, pisatelji so brali iz svojih pripovednih del, celo nekaj prizor je bil na sporedu. „Kako razlikuješ vindišarja od Slovanca“, se je glasilo. Vse bi bilo v redu, samo Slovanca ni hotel igrati nihče, kajti vsi nastopajoči so bili vindišarji. Pa je zavpil nekdo od pripravljavnega odbora: „Ali zna kdo svojenje?“ „Jaz, jaz, jaz!“ Vsa vindišarska množica je dvignila roke. In ker se je ponudilo toliko ljudi, ki bi igrali vlogo Slovanca, so prizor kratko malo odpovedali zaradi „prehudih težav z osebjem“.

Sledilo je še nekaj točk. Za zaključek so se peljali na južno Koroško, da bi dokazali, kako močno vindišarska da je. Prišli so v gostilno. Tam so nekaj malega pojedli, a več so popili. Razeval se jim je jezik do kraja. Čul si samo še domačo besedo in domačo pesem. Tam pri sosednjih mizah so sedeli Celovčani, Dunajčani so bili navmes, pa celo še rajhovski Nemci. Neki rajhovec poslušal, se trudi, da bi kaj razumel, a ne razume ničesar, v ušesih mu donijo tuje besede, tuji zvoki, spomni se neke pripombe o Slovancah, ki govorijo ta tuji jezik, pa reče celi zbrani družini:

„Komisch, man sagt uns immer, Kärnten

Minderheitenfeststellung: Deutschumfeststellung!

Das Problem der Minderheitenfeststellung würde sich von selbst lösen, wenn die Kärntner Slowenen und darüber hinaus das ganze österreichische Volk nur ganz einfach und wahrhaft seine angeborenen als auch angelernten Eigenschaften und Verhaltensweisen untersuchen würde. Es würde dabei sehr leicht und ins Auge springend, bis ins Herz und in die Seele fühlend, erkennen können, wie weit und wie tief es deutsch ist.

In diesen Tagen der gespannten kärntnerischen Emotionen ist es wieder einmal so weit, daß Slawe und Deutscher sich feindlich gegenüberstehen. Es ist gut, daß sie nicht mit Waffen sprechen wollen, sondern nur mit Worten und deren Ideen. In der Tat auf deutscher Seite eigentlich mehr Worte, deren Ideen man nicht in Worte kleidet, oder Ideen, welche man mit Worten verneint.

Jahrhunderte hindurch waren die tragenden deutschen und österreichischen Staatsideen ausschließlich ethnozentrisch deutsch und allem Selbstbewußtsein oder Identitätsstreben anderer ethnischen Gruppen gegenüber, feindlich oder sogar aggressiv. Diese Vergangenheit führte schon wiederholt zu komplexen Unsicherheiten und da diese noch nie bewältigt wurde, nunmehr auch zu unserer eigenen Unsicherheit, wie wir sie in diesen Tagen erleben.

Bei einer Aufzeichnung der Bevölkerungsstruktur Österreichs, historisch gesehen, ist es sehr leicht, die Herrscher und Beherrschten oder besser, die Eroberer und die Eroberten festzustellen. Nicht nur in Geschichtsbüchern und in Lexika, sondern auch auf jeder Landkarte kann man die Vergangenheit lesen. In Salzburg und Oberösterreich z. B. gibt es bei weitem nicht so viele Ruinen von Burgen an Straßenkreuzungen, wie etwa in Steiermark, Burgenland und Kärnten. Auch gibt es dort keine Berge, Flüsse und Orte, deren Namen an einstige slawisch sprechende Besiedlung erinnern.

Aber auch heute noch zeugen Bewohner, sogar eines Teiles von Salzburg und von Osttirol mit ihren physischen und psychischen Merkmalen, daß ihre Ahnen Slawen, Slowenen waren. Trotz ihrer deutschen Sprache, bringen diese germanisierten Slawen ihr wahres Wesen in der Art ihrer Arbeit und Mentalität zum Ausdruck. Sie bebauen ihre Felder in der gleichen Weise wie ihre Rassenbrüder in Slowenien und errichten die Häuser und Wirtschaftsgebäude in der gleichen Art wie in Jugoslawien lebende Slowenen. Die in nächster Nachbarschaft lebenden „deutschstämmigen“ Salzburger oder Tiroler arbeiten, bearbeiten und siedeln jedoch völlig anders. In Kärnten sind solche Beobachtungen und Vergleiche natürlich noch viel häufiger möglich. Das Kärntner Lied, welches sogar von Hitler selbst als das angeblich schönste deutsche Lied bezeichnet wurde, ist das slowenische Volkslied in Melodie und Stimmführung, nur mit deutschen Worten versehen. Sensible Ohren merken sogleich, daß die deutschen Worte nicht harmonisch mit den Tönen schwingen.

Die heutige Situation in Kärnten sollte also eine lang versäumte Gelegenheit bieten, die Österreicher zu einer neuen Konzeption ihrer nationalen Ideen und Ziele zu ermutigen und aufzufordern. Dazu wäre nur nötig, sich ganz einfach in Wahrheit zu ihrer Geschichte zu bekennen, wie es auch andere Völker tun.

Unsere Zeit kann die Ideen und Ideale und Ziele eines deutschen Ritterordens und seiner vielfältigen jüngeren Töchterbünde, nicht mehr zeitgemäß und akzeptabel finden. Auch nicht, wenn dieser Orden durch Jahrhunderte hindurch von Kirche und Staat als ehrwürdig anerkannt, gefördert und institutioniert wurde.

Nichts geringeres als fundamentale Naturgesetze zeugen gegen die Ideen und Handlungen dieses deutschen Ritterordens und seine modernen Töchterorganisationen. Es liegt in der Natur des Menschen selbst, daß es ihm nicht möglich ist, einen Mitmenschen zu einem Wesen zu deklarieren, welches er seiner Natur nach nicht ist. Genau

sei ein rein deutsches Land, aber da hören wir eine Sprache, da hören wir Lieder, die wir gar nicht verstehen. Es müssen also doch Slowenen hier leben!“ je že k

das jedoch war die zielstrebige Idee des deutschen Ritterordens und diese lebt heute noch fort. Slawen wurden planmäßig germanisiert und zu Angehörigen der deutschen Rasse erklärt. Slawen wurden ermuntert oder gezwungen, sich selbst als Deutsche zu erklären. **Es ist evident, daß diese Slawen gegen das gleiche fundamentale Naturgesetz verstößen, wenn sie sich frei für Deutsche erklären. Ja, sie haben richtig gedacht. Weder Deutsche noch Slawen noch irgend ein anderes Volk können gegen Naturgesetze verstößen.** Naturgesetze wirken weiter auch in germanisierten Slawen und das sollten wir Österreicher endlich einmal erkennen, schon allein deswegen, weil uns sowieso nichts anderes übrig bleibt. Die Ordensritterideen haben unser nationales Denken irrational und unlogisch gemacht. Unser privates Denken ist wesentlich anders und auch richtiger. Im Privatrecht z. B. ist es strafbar, wenn eine Person eine andere zwingt oder dazu veranlaßt, sich für eine andere Person auszugeben. Auch macht sich umgekehrt eine Person schuldig, wenn sie sich selbst für eine andere Person, Dritten gegenüber, erklärt.

Die neue, angeblich demokratische Idee, das Selbstbestimmungsrecht auf die willkürliche Wahl einer Rasse oder ethnischen Gruppe anzuwenden zu können, ist daher ein elementarer Irrtum. Man kann selbst bestimmen, in welchem Staate man leben will, man kann aber nicht selbst entscheiden, ob man als Slowene, Deutscher oder Neger geboren wurde.

Engländer, Iren, Schotten und Waliser z. B. haben schon immer ihre Rasse bzw. ihre ethnische Gruppe ihrer wahren Natur entsprechend erkannt, bekannt und benannt, auch wenn sie sich alle der englischen Sprache bedienten. Die Angelsachsen haben also keine entsprechenden Ordensritter-Ideen in ihre Staatspolitik eingebaut. Sie haben auch keinen Unterschied zwischen Staatsrecht und Privatrecht erfunden. Mit anderen Worten ihre öffentlichen Rechts- und Moralbegriffe waren dieselben wie ihre privaten. Auch die Vereinigten Staaten respektieren ethnische Gruppen und gestehen diesen auch noch nach Generationen englischen Sprachgebrauches, ihre Eigenständigkeit und Eigenheit zu.

Die österreichischen Deutschen und Slawen hingegen haben diese international praktizierte Sicht und Einsicht in die Wesenheit und Natur der Dinge, bewußt und schließlich auch unbewußt gelehnet und sogar fanatisch bekämpft. Es wurde und wird noch immer für ein Credo einer irrationalen Illusion und einer unmoralischen, unchristlichen Tradition gekämpft. Umsonst, denn gegen Naturgesetze kann man nicht immer kämpfen, ohne entsprechende Fol-

gen, nämlich in eine Sackgasse zu geraten tragen zu müssen.

Slawen in Österreich, welche Namensvettern in Jugoslawien oder in der Tschechoslowakei haben, oft sogar von der gleichen Mutter oder Großmutter stammen werden als Deutsche deklariert oder bekennen sich von sich aus als Deutsche, so bald sie deutsch sprechen erlernt haben. Den slawisch sprechenden Namensvettern oder Bruder nennen sie aber im Verein mit den deutschen Deutschen „Tschusch“! Welche Logik, welche Moral, welche staatstragende Idee?!

Die Minderheitenfeststellung in Kärnten wäre daher nach oben dargelegter Ideen-Sorte und Strategie nur eine Sanktionierung und Fortsetzung einer tragik-komischen auf Zentral-Europa beschränkten Tradition, welche in unserer Zeit notwendigerweise und gezwungenermaßen, als völlig absolut anzusehen ist.

Sowohl dem Naturgesetz als auch internationaler Praxis entsprechend, wären folgende Feststellungen zu machen, um die Situation in Kärnten und darüber hinaus in Österreich zu klären:

1. Die traditionellen Ideen und Ziele des deutschen Ritterordens und seiner modernen Tochterbünde verstößen gegen Naturgesetze und daher gegen Menschenrechte.
2. Ideen des deutschen Ritterordens und seiner modernen Tochterbünde sind international nicht akzeptabel.
3. Das demokratische Selbstbestimmungsrecht kann nicht das Naturgesetz und Menschenrecht außer Kraft setzen.
4. Windisch ist linguistisch ein slowenischer Dialekt.
5. Ein großer Teil der Österreicher ist nicht Angehörige der deutschen ethnischen Gruppe bzw. der germanischen Rasse.

Dr. Maria Rebernik

Vabilo

Katoliško prosvetno društvo Globasnica prireja v nedeljo, dne 22. 10. 1972, ob 19.30 pri šoštarju v Globasnici

K O N C E R T

na katerem sodelujejo:

- komorni ansambel A. T. Linhart iz Radovljice;
- folklorna skupina ZPO „Svoboda“ iz Gorij pri Bledu;
- narodno-zabavni ansambel „Gorenjci“ iz Radovljice;
- recitatorji delavske uneverze iz Radovojce; sledi zabava s plesom.

Vabi o d b o r

10. OKTOBER 1972

Slutila sem, da bom danes žrtev nemško-fašističnih napadov, a slutnje so bile v primeri z doživetim v številkah: ena proti sto.

Že pot v službo je bila nenavadna: vsak drugi avtomobil je bil „okrašen“ s plakatom „Es gibt kein slowenisch Kärnten“. Pridem mimo izložbe slaščičarne Musil in zagledam v izložbi napis „Kärnten frei, deutsch und ungeteilt“. V meni je vse vzkípelo, a šla sem naprej v zli slutnji, da me čaka v službi še vse kaj drugega. Kar na tešče mi je nekdanji sošolec sporočil „veselo“ novico, da so v zgornjem Rožu pobrali večino dvojezičnih napisov. Stara novica človeka ne razburi več.

Popoldne pa se je potem vnel ogenj. Vse vprek so se kregale kolegice čez Slovence, češ naj zginejo „Windischarji“ v Jugoslavijo; kaj jim Avstrija še ni po volji? itd...

Razburjenje se še ni podelo, ko vstopi predsednik sindikata za Koroško, da bi se pomenili, o sprejemu novih delovnih moči za naš oddelek. Tožil je, da pošta nima maturantov. Nekaj absolventov „Slovenske srednje šole“ (kot se je izrazil), se je sicer javilo, a so jih odklonili, ker imajo (menda) slabe izkušnje z njimi. **Nobena klofuta me ne bi tako zbolela — klofuta boli trenutno, a duševno ponižanje boli kar naprej.**

Tudi med absolventi drugih šol nimajo samoga zlata, ampak tudi plevel. Morda je med njimi kateri še slabši, kot najslabši izmed nas, kdo to vidi?

Pristojnemu nameščencu poštne direkcije še v sanjah ne bi prišlo na misel, da bi odklonil pri delovnem uradu tudi absolvente

nemških gimnazij za pošto službo, kakor je to storil z našimi absolventi. Zgodilo se je naslednje: Nekdanja sošolka išče po maturi delo in se obrne na delovni urad. Gospodična ji prijazno svetuje, naj se po zanimu pri pošti. A ko je odkrila, da je ta absolventka Slovenske gimnazije, je kratko in ostro odgovorila: „Taki pošta ne sprejme, ker ima preveč slabih izkušenj.“

Po službi kličem kolegico, ki je tudi absolventka Slovenske gimnazije in tudi pri pošti. Na vprašanje: „Kako ti gre?“ mi je odgovorila: „Saj veš, 10. oktober, dvojezični napisi me mučijo. Namesto opore tudi na oni strani žicé še večji obup.“

Po tako napornem dnevu pa je treba iti še zvečer k tečaju. Tja v tri dni tipkava, hvala Bogu, da bo sedaj malo odmora. In spet vsakdo pleteniči samo o nepotrebnih koroških Slovencih. „Ste že slišali, kaj se je zgodilo v Annabichlu?“ pa spet znova. Kaj ti ljudje vse vedo!? Ali tudi vi veste za štiri vrste koroških Slovencev — približno te (tako komplicirano znanstvenih reči si ne za pomnim zlahka): Kärntner Deutsch, Kärntner Windisch, Kärntner Slowenisch in menda Kärntner Windogermanisch.“ Najrajši bi mu zavila vrat, a vprašala sem le: „Povejte mi razliko med Windisch in Slowenisch!“ Po njegovi razlagi bi bili moji deljci ali bajbke.

Naslov v uredništvu

Slovenci smo obvestili mednarodno javnost

(Nadaljevanje s 1. strani)

ne meje; obe spoštujemo!“ (Kot postskriptum bi navedli, da VZ tega odgovora na vprašanje svojega zastopnika ni objavila v svojem poročilu, kar vrže tudi značilno luč na „objektivno in pomirjevalno“ poročanje VZ; ta predikat si je namreč za svoj list lastil njegov lastni urednik Walter Ramnig).

Podpredsednik dr. Reginald Vospernik je poudaril, da vso govorenje o „tisočletnem mirnem sožitju“ obeh narodnih skupnosti na Koroškem ni nič drugega kot mit, pravljica. Tudi Perkonigova primerjava o lipi in hrastu, ki sta zrasla drug z drugim, ne zadene. Vso zgodovino koroških Slovencev spremlja nasilje in zatiranje njihovih pravic s strani večinskega naroda. O kakšni dejanski enakopravnosti ne more biti govora. Nadalje je dr. Vospernik pripomnil, da naj tisti, ki nočejo brati krajevnih oznak v slovenščini, berejo le zgornji del tabel. Z dvojezičnimi napisi se nemška oznaka ni ukradla, le slovenska se je dodala. — Odgovor na očitke, da je pričujoči zakon bil sklenjen z večino le treh glasov, je bilo protivprašanje, ali dotični novinar od 1. 1. 1973 tudi ne bo plačeval storilnostnega davka (Mehrwertsteuer), ki je prav tako bil sklenjen le z glasovi socialistov.

Na vprašanje nekega novinarja, ali je res, da se ves ta boj o tablah iznaša na hrbtu manjšine in ali dejansko le ona trpi pri vsem tem, so bili zastopniki slovenskih organizacij primorani odgovoriti z „da“.

Dr. Inzko je zavzel v okviru tiskovne konference tudi stališče do manjšinske politike Avstrijske ljudske stranke. Priznal se je h politiki nekdanjega zveznega kanclerja dr. Klause, hkrati pa je izrecno poudaril, da ÖVP ni rešila ne vprašanja uradnega jezika kot tudi ne vprašanja dvojezičnih napisov na Koroškem. Tako zakonski osnutek o uradnem jeziku kot osnutek zakona o dvojezičnih napisih sta obležala v miznih predalih. „Tudi koroški Slovenci,“ je dejal Inzko, „ne soglašamo s sedanjim ureditvijo glede topografskih napisov, priznamo pa tako zveznemu kanclerju dr. Kreiskemu kot deželnemu glavarju Simi pogum, da sta skušala rešiti tudi to mednarodno obveznost.“

Dr. Inzko je opozoril tudi na mednarodno povezavo koroškega problema z Južno Tirolsko, predvsem na tedanje lojalno zadržanje koroških Slovencev ter izjavo predstavnik Jugoslavije pred Združenimi narodi, v kateri je bilo izraženo upanje jugoslovske vlade, naj bi tudi položaj slovenske manjšine v Avstriji bil rešen v soglasju z načeli, ki jih je poudarila avstrijska vlada pri sprožitvi južnotirolskega vprašanja pred OZN.

O načinu, kako bo predstavništvo Slovencev ukrepalo za končno dosego vseh svojih pravic, so odborniki obeh osrednjih organizacij dejali, da se bodo o izvedbi dr-

žavne pogodbe pogovarjali z dunajsko vlado, paralelno k tem pogovorom pa se bodo obrnili na državo matičnega naroda, ki naj se zavzame za popolno uresničenje člena 7 državne pogodbe, pri Organizaciji združenih narodov (katere generalni tajnik je Avstrijec dr. Kurt Waldheim) pri Mednarodnem sodišču v Den Haagu ali pa ukrepa v smislu določil avstrijske državne pogodbe.

Kot dokaz na pristransko stališče varnostnih organov v sedanji gonji je dipl. jur. Filip Warasch omenil slučaj žandarja, ki je z odobravanjem ploskal pri demonstraciji proti dvojezičnim napisom. Nezaupljivo in dvomljivo mrmranje se je zaslislalo po dvorani; kot bomba pa je udarilo, ko je Warasch v dokaz za svojo trditve pokazal sliko in je ta romala iz roke v roko.

Diskusija se je še vrtela o možnosti no-

veliranja zakona o dvojezičnih napisih ter o čim širši diskusiji o njem. Zastopniki Slovencev so izrazili svojo pripravljenost za razgovor.

Po tiskovni konferenci sta prireditelja povabila novinarje na ogled dvojezičnih tabel v Podjuni ter na kosilo v gostišču (z dvojezičnim napisom) „Juena“ Alojza Gregoriča v Globasnici. Tabel novinarji seveda niso mogli videti, ker jih ni bilo več, pač pa so lahko „občudovali“ prazno „ogrodje“. — Slučajno pa nas je opozoril neki zaupnik, da leži v Šmihelu sredi travnika in blata podrt in poškodovan pozabljen dvojezični kazipot, katerega so novinarji potem tudi fotografirali.

*

Tako na tiskovni konferenci v hotelu „Moser-Verdino“ kot tudi pri Gregoriču je bilo navzoče mnogo, mnogo policije. Kajti novinarjem, predvsem nekoroškim, se ni smelo kaj pripetiti. Eventualni demonstranti sploh ne bi smeli priti v njih bližino. — Žal smo tako odločnega postopanja varnostnih organov v zadnjih dneh drugod vse preveč pogrešali...

Tabor zamejske mladine v Trstu

V soboto 7. in v nedeljo, 8. oktobra, je bil v Trstu 6. tabor zamejske mladine. Ta prireditev, ki je vsaki dve leti izmenoma na Tržaškem, Goriškem in na Koroškem, je letos spet pripravil Slovenski kulturni klub v Trstu.

Zamejski tabor je mladinsko srečanje, na katerem ima slovenska mladina v zamejstvu priložnost, da se med seboj spoznava ter navezuje medsebojne stike, da skuša reševati skupna vprašanja, ter da javnosti prikaže svoje delo.

Prvi dan tabora zamejske mladine je bil posvečen delu. Na sporedu so bili referati o gospodarskem, socialno-političnem, verskem, kulturnem in organizacijskem položaju Slovencev na Tržaškem, Goriškem, v Videmski pokrajini ter na Koroškem, ki so ga podali predstavniki tamkajšnjih mladinskih organizacij. O položaju na Koroškem je referiral Janko Kumer, ki je podal izčrpno poročilo in oris dela Koroške dijaške zveze (KDZ) ter trenutnega položaja na Koroškem v zvezi z napadi na dvojezične napise.

Zvečer je bilo srečanje z nekaterimi tržaškimi javnimi delavci, med njimi z deželnim svétnikom dr. Dragom Štoko, županom in glavnim urednikom „Novega lista“, dr. Dragom Legišo ter pisateljem Lojzeto Rebulo. Za primerno glasbeno spremljavo so poskrbeli „Veseli študentje“ iz Celovca. Sledil je ples.

Dopoldne drugega dne je bilo posvečeno skupni sv. maši ter odbojarskim tekmam.

Popoldne je sledila javna prireditev v Finžgarjevem domu, kjer so nastopili: moderni glasbeni ansambl TAMIS iz Trsta, sekstet tržaških skavtinj, zbor „Fantje izpod Grmade“ iz Devina ter tržaški recitatorji, ki so izvedli odlomek iz „Domače zemlje“ Jo-

žeta Pogačnika. Na sporedu je bila še eno-dejanka „Primer tovariša X“. Koroški prispevek pa je tvorila recitacija mladih slovenskih koroških pesnikov, katere je publiki predstavil Flori Sablatschan.

Udeleženci tabora zamejske mladine v Trstu so soglasno sprejeli resolucijo v zvezi z zadnjimi dogodki na Koroškem. V njej pravijo:

„Odločno protestiramo proti nasilnim šovinističnim izgredom proti dvojezičnim tablam na Koroškem, ki smo jim bili priče v zadnjih dneh. Ti izgredi žalijo ne samo slovensko skupnost na Koroškem, temveč tudi tržaške, goriške, beneške in sploh vse Slovence, kakor tudi vsakega demokratično mislečega človeka. Nedopustno je, da avstrijska vlada, ki bi morala izvajati določila državne pogodbe ter njenega člena 7, dopušča tvorstve izpade, ki spominjajo na obdobje nacistične diktature.“

Ob koncu resolucije še opozarjajo na nezdržljivost s humanističnimi načeli ter s petim odstavkom člena 7 državne pogodbe, obstoj neonacističnih organizacij, ter obenem zagotavljajo koroškim rojakom svojo solidarnost.

Schildstürmer

Am Tage — vor den Augen der geldbringenden Touristen — gottgefällige Menschen, aber bei Anbruch der Dunkelheit brutale Drangsalierer der Minderheit. So gebärden sich Leute im südlichen Kärnten. Die Polizei schaut zu, wie zweisprachige Ortsschilder abgerissen oder übermalt werden. Jedermann geht davon aus, daß der Landeshauptmann, der sich in Kärnten dafür einsetzt, daß neben der deutschen auch die slowenische Sprache eine Existenzberechtigung hat, politischen Selbstmord begeht. Schlimmer

noch, die Fanatiker der deutschen Mehrheit erhalten Schützenhilfe von der kroatischen Partei und von der Rechten im österreichischen Parlament.

Zum 52. Jahrestag der Volksabstimmung, bei der in Südkärnten rund 60 Prozent der Wahlberechtigten für die österreichische Republik und gegen das damalige jugoslawische Königreich entschieden haben, wurde die deutsche Volksseele in diesem Grenzland aufgewiegelt. Deutsch-slowenische Orts- und Hinweischilder in den zweisprachigen Gemeinden Kärntens mußten weg. Wirtschaftlicher Druck und eine beabsichtigte Registrierungspflicht für Minderheitenangehörige sollen dafür sorgen, daß die Minderheit im Lande (rund 10 Prozent der Einwohner sind Slowenen) jetzt ausgelöscht wird.

Im Staatsvertrag von 1955 mit den USA, der UdSSR, Großbritannien und Frankreich verpflichtete sich Österreich, in Verwaltungsbezirken mit gemischter Bevölkerung zweisprachige Ortsschilder anzubringen. Lange hat es gedauert, bis man in Kärnten dieser Verpflichtung nachkam.

Der sozialistische Bundeskanzler Bruno Kreisky beurteilte die Schilderstürmer.

In ganz Europa wird man mit Besorgnis das Wiederaufblühen deutsch-nationalen Hochmutes beobachten. H

Ta komentar je objavil dne 11. 10. t. l. na 1. strani nemški dnevnik danske manjšine v Nemčiji. Ne samo v vzhodni Evropi, pred katero z dvignjenim prstom nekateri že začinjajo svariti, temveč tudi na Zahodu imamo močne in ugledne prijatelje. Predvsem pa gre širom po Evropi za ljudi, ki znajo trezno misliti in presoditi ter ne verajmejo koroškimi pravljicam, četudi jih ponavlja kar 10.000 ljudi ali še več...

Resolucije oddane

Predsednika Narodnega sveta koroških Slovencev in Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Joško Tischler in dr. Franci Zwitter sta v ponedeljek, dne 16. 10. 1972, predala resolucijo, sklenjeno na posvetovanju vseh slovenskih odbornikov, dne 11. 10. 1972, (objavili smo jo v prejšnji številki NT) v Celovcu generalnemu konzulu SFR Jugoslavije v Celovcu Bojanu LUBEJU in ga prosila, da jo posreduje pristojnim oblastem v Jugoslaviji.

Obenem smo resolucijo posredovali zveznemu predsedniku dr. h. c. Franzu Jonasu, kanclerju dr. Brunu Kreiskemu, notranjemu ministru Röschu, deželnemu glavarju Hansu Simi in varnostnemu direktorju za Koroško, dvornemu svetniku dr. Herbertu Bachnerju.

ZA TISKOVNI SKLAD SO DAROVALI:

Janez Lesjak, Vrba	100.—
Neimenovani,	
Ivovje/Kotmara vas	100.—
Maria Vera Volk, Dunaj	20.—

ISKRENA HVALA!

PRI NAS NA KOROŠKEM

PLIBERK

27. septembra so obravnavali na občinski seji v Pliberku 23. točk.

Občina bo prevzela sama obrt pokopavnice mrličev. Na seji so določili tarifo za to uslugo, ki bo zaenkrat na prostovoljni podlagi. Tarifa je različna za mesto in za podeželje.

Sklenili so, da je treba odslej naprej privajati otroke za otroški vrtec za celo leto. Tudi čas oskrbe v vrtcu se bo podaljšal za dnevno tričetrt ure.

Po mestu bodo uvedli cone za časovno omejeno parkiranje. Za dolgotrajno parkiranje pa je na razpolago bivši živinski trg.

Občinski odbor je potrdil nedavno izvedene volitve načelnikov in namestnikov požarnih bramb v Pliberku, Libučah, Dobu, Vogrčah in Repljah. Povsod so ostali stari funkcionarji, le v Vogrčah sta bila izvoljena dva nova. Načelnik je Anton Visočnik, namestnik pa Franc Konečnik. Za požarno stražo v Repljah bo občina kupila novo alarmno sireno.

Ker gre zdaj težki tovorni in avtobusni promet skozi marofsko žago na guštanjsko cesto, so odborniki sklenili, to cesto izgraditi in tudi asfaltirati. Rečeno je bilo, da bo deželna novo cesto zgradila od Hrusta do Pliberka šele do leta 1980. Stroški asfaltiranja v mestu bodo znašali okoli 300.000 šillingov.

Za pluzenje snega bodo naročili nov moderni snežni plug, ki bo stal 56.000 šil. Kupili bodo tudi nov nakladač za gramoz, ki bo imel 90 konjskih sil in bo stal 670.000 šil. Polovico bo prispevala vodovodna uprava, polovico stroškov pa bodo krili iz večjih prejemkov donosnih deležev. V ta namen bodo razširili redni proračun, ki bo presegal vsoto 9 milijonov.

Sklenili so, da prevzamejo v občinsko upravo opuščeni deželni cesti v Dobu in ono iz Lipice le tedaj, če ju bo dežela asfaltirala in popravila tudi most v Dobu.

Kontrolni in preverjalni odbor blagajne sta imela v poletju več sej. Ogledala sta si občinske gozdove (80 ha), mestno kopalnico, kjer sta našla gotove nedostatke in občinsko blagajno, ki je bila do groša v redu.

PLIBERK

(Vesti stanovskega urada)

Čez poletje sta se v občini rodila samo dva otroka, in sicer pri Ivanu in Frančiški Hanin v Čirkovčah 33, deček in pri Leopoldu in Doroteji Kramer v Nonči vasi pa deklica. Ostale matere so šle poroditi v Celovec in so novorojenčki tam registrirani. To so bile: Ingrid Murko, Libuče, Mežiškogorska 26, s hčerko Mihaelo Kristino; Marija Kremser, Komelj, s sinom Ferdinandom; Brigita Sabitzer, Pliberk, Kumescheva 6, s hčerko Renato; Matilda Sumnič, Dob 10, s sinom

Mihaelom Matevžem; Irtrauda Maček, Čirkovče 7, s sinom Robertom, Margareta Stropnik, Čirkovče 30, s sinom Siegfriedom; Sabina Buchwald, Dob 14, s sinom Vladimirjem; Pavla Jevšnikar, Vidra vas 26, s hčerko Sabino; Ingrid Steiner, Pliberk, Kolodvorska 12, s hčerko Andrejo Eriko; Marija Sevčnik, Libuče, Mežiškogorska 28, s hčerko Ano; Marta Nachbar, Čirkovče 40, s sinom Janezom; Annemarija Micelli, Pliberk, Poštna ul. 3, s sinom Rolandom Petrom; Anamarija Skias, Blato 10, s sinom Rudolfom; Jožefa Visočnik, Šmarjeta 3, s sinom Alojzijem; Marija Rožman, Senčni kraj 3, s sinom Jožefom; Ivana Thaler, Nonča vas 68, s sinom Štefanom; Margit Kreutz, Drveša vas 74, s hčerko Karino; Veronika Žmavcer, Vogrče 18, s hčerko Lydijo; Matilda Homar, Brege 1, s hčerko Sabino; Cecilija Maček, Grablje 11, s sinom Štefanom Güntherjem; Edeltraud Kolenik, Pliberk, Rosenweg 6, s hčerko Tamaro Manuelo; Zofija Trinkaus, Vogrče 46, s hčerko Veroniko Zofijo; Ludmila Tratar, Komeljski vrh 3, s hčerko Melito; Marija Tratar, Komeljski vrh, s hčerko Siegrid; Ana Kuschnig, Pliberk, Graben 6, s hčerko Klavdijo.

Poročili so se pred stanovskim uradnikom Hudlom: Janez Butej, zidar v Dobri vasi, Humče 30, z Nežiko Kerbic, šivilja v Vogrčah pri Čerabu; Jožef Leitner, pleskar v Ligtistu, okraj Voitsberg, z Marijo Eriko Rudolf, šiviljo v Vidri vasi 30; Peter Juvan, pleskar v Nonči vasi 39, s Štefanijo Prisan,

šiviljo v Čirkovčah 41; Maksimilijan Hafner, tesar v Vogrčah 72, z Irmgard Marijo Zech, prodajalko v Vogrčah 72; Johann Kowatsch, električar v Pliberku, Velikovška 3, z Rozalijo Pintsuk, roj. Drogenik, natakario isto tam; Albert Opietnik, izdelavec karoserij na Metlovi 62, s Terezijo Enzi, tiskarsko delavko v Drveši vasi 1; Hermann Schicher, tehnični nastavljenec v Vogljah občina Dobrla vas, z Vero Jožefino Turk, moško šiviljo v Podkrajju 22, obč. Bistrica.

Umrli so: Marija Rast, roj. Lienze, gospodinja v Drveši vasi 91, v 77. letu starosti; Mihael Kadiš, bivši kmet v Grabljah 7, v 81. letu; Wilhelm (Guglielmo) Zoppot, Pliberk, Kolodvorska 15, v 55. letu starosti; Ferdinand Anton Karner, upokojeni Pičkov kovaški mojster v Pliberku, Glavni trg 29, v 64. letu starosti; Katarina Wiedermann, roj. Kaiser, upokojenka v Pliberku, Libuška cesta 5, v 70. letu; Roland Dumpelnik, trg. nastavljenec v Pliberku, Kolodvorska 18, se je ponesrečil na cesti v Dobrovi, star je bil 20 let; Jožef Slanič, Sonjakov oče v Libučah, v 68. letu; Johan Podgornik, Podgornikov oče v Vidri vasi, v 71. letu starosti; Antonija Pepevnik, upokojenica v Nonči vasi 30, v 79. letu starosti. Bila je dobrotnica cerkvenih ustanov; Apolonija Mairič, št. Jur pri Pliberku, v 91. letu starosti.

Novorojenčkom želimo zdrav razvoj, mlado poročencom veliko sreče v zakonu, našim rajnim pa večni mir in pokoj v nebesih.

Mirko Kumer

Avstrija - Madžarska 2:2 (0:2)

Avstrija ima še možnosti, da se uvrsti med 16 najboljših moštev za končno tekmovalne na nogometnem svetovnem prvenstvu v Münchnu

Meddržavna nogometna tekma med Avstrijo in Madžarsko, ki se šteje kot kvalifikacija za svetovno prvenstvo, se je pred 74 tisoč, morda razočaranimi gledalci — saj so računali na zmago avstrijske reprezentance — končala na dunajskem stadionu neodločeno 2:2 (0:2). S to tekmo smo sicer oddali eno točko, imamo pa le še možnosti, da se kvalificiramo za končno tekmovalne v Münchnu. Treba pa je tudi priznati velikanško korajžjo avstrijskih nogometašev, ki, navkljub zaostanku dveh golov v prvem polčasu, niso klonili, in še rešili vsaj točko, ter s tem prestiž avstrijskega športa. Vedeti je treba namreč, da so Madžari eno izmed najboljših moštev Evrope, ki so sodelovali na vsakem svetovnem prvenstvu.

Madžarski nogometaši so prišli v prvem polčasu v vodstvo z golom Dunaja in Kocsisa. Že je izgledalo, da je Avstrija izgubljje-

na, ko sta po odmoru padla za naše barve dva gola, eden iz enajstmetrovke, ki jo je neubranljivo poslal v madžarsko mrežo nadkriljiv Franz Hasil, drugi gol pa je zabil Jara, ter tako izenačil na 2:2.

To je bila že 115 meddržavna tekma z Madžarsko, iz tega je bilo 24 neodločenih, 34 zmag in 57 porazov. Da pa bomo dosegli svoj cilj, je treba v prvi vrsti 25. novembra v La Valetti na Malti premagati malteško reprezentanco, katero so Švedi v Stockholmu v nedeljo visoko porazili s 7:0. 29. aprila 1973 igra avstrijska reprezentanca povratno tekmo v Budimpešti, 23. maja prihodnjega leta pa v Stockholmu s Švedsko.

Lestvica skupine 1: Madžarska 6 točk, Avstrija pet točk v treh tekmah, Švedska ima 3 točke in prav tako tri igrane tekme, zadnja pa je Malta, ki nima nobene točke.

Jara (drugi z desne) je z glavo zatresel madžarsko mrežo in s tem vsaj izenačil rezultat na 2:2.

Končno zmaga slovenskih nogometašev

SAK — Weitensfeld 3:1 (1:1)

V nedeljo sta se na Koschatovem igrišču v Celovcu pomerila Slovenski atletski klub ter moštvo iz Weitensfelda. Precejšnja kulisa gledalcev-navijačev za SAK, je hotela po treh igrah z neodločenim izidom videti zopet slovenske nogometaše kot zmagovalce.

Že kar v prvih minutah igre je Peter Waldhauser zatresel mrežo nasprotnika, kar je pomenilo 1:0 za SAK. V lepi igri je uspelo nasprotniku še pred polčasom izenačiti.

V drugem polčasu pa je SAK igral še bolj previdno in bolj ekonomsko, kar je seveda moralo privedi do uspeha: Stanko Olip je dal moštvo iz Weitensfelda drugi gol, tretji, ki ga je zabil Jože Fera, pa je tudi že odločil tekmo.

Trenutno je SAK še na drugem mestu, ker je zadeva s Strafo, na katero se je SAK pritožil, bila preložena na drug termin. Pričakovati pa je, da bodo Slovenskemu atletskemu klubu le priznali obe točki ter tri gole. S tem bi potem SAK zopet vodil v svojem razredu.

Naslednjo nedeljo pa bo igral SAK odločilno tekmo jesenskega kola v zgornji Met-

niški dolini (Oberes Metnitztal) proti tamkajšnjemu moštvo. Pričakujemo, da se boste kljub malo daljši poti, udeležili kot navijači te tekme. Za tiste, ki nimajo lastnega vozila, sporočamo, da je na razpolago avtobus za navijače. Prosimo, da sporočite vaše tozadevne želje uredništvu NT (tel. 0 42 22 — 84 3 58), da bomo naročili primeren avtobus. Na uredništvu boste tudi zvedeli, kdaj se bo avtobus odpeljal. Zberemo se pred Mohorjevo.

TENIS

Združene države Amerike — Romunija 3:2

Petindvajsetič je teniška reprezentanca Združenih držav Amerike osvojila dragoce- ni Davisov pokal. V soboto in nedeljo sta igrali ameriška in romunska teniška reprezentanca v Bukarešti odločilno finalno tekmo za Davisov pokal. Absolutni zmagovalec je bil v tenisu prekaljeni Američan Smith, ki je dobil vse tri partije proti romunskemu idolu Nastaseju in Tiriacu ter igra v dvoje: Smith-Gorman proti Nastaseju in Tiriacu.

HOKEJ NA LEDU

Sijajen start avstrijskega prvaka

KAC—Kitzbühel 17:2 (6:0, 50:, 6:2)

Začelo se je avstrijsko prvenstvo v hokeju na ledu. Celovski KAC je začel izvanredno dobro.

Z visoko zmago nad Kitzbühelom 17:2 je avstrijski prvak v hokeju na ledu, celovski KAC v Mestni hali dokazal, da se bo tudi letos resno potegoval za ta naslov. Pred 2000 gledalci je bil KAC vso tekmo v veliki premoči, kar dokazuje tudi visoka zmaga. Letos se že pozna trda roka novega hokejskega trenerja Rusa Jurija Gluhova, ki je že izločil staro napako prejšnjih let, ko so hoteli posamezni igralci doseči zmage

samo s solo akcijami. „Sedaj se morajo igralci navaditi na skupno igro, s kombinacijami se najbolje doseže zaželjeni cilj,“ je dejal v intervjuju trener Gluhov.

Drugi hokejski rezultati:

Stadlau — Feldkirch 10:1 4:0, 2:0, 4:1

EC IEV — WEV 7:4 (4:1, 2:2, 1:1)

Salzburg — ATSE Gradec 4:7 (1:2, 0:1, 3:4)

V torek je igral KAC z ATSE Gradec 1:1 (1:1, 0:0, 0:0).

Sovjetska zveza olimpijski prvak v šahu

Enajstič zapovrstjo je postala pretekli teden Sovjetska zveza zmagovalec na šahovski olimpiadi s 43,5 točke je bila letos v Skoplju v Jugoslaviji. Sovjetsko moštvo je v 15. kolu (zadnjem) premagalo Romunijo s 3:1, dočim je Madžarska igrala z Zvezno republiko Nemčijo neodločeno 2:2, ter je tako za Rusijo zaostala za 1,5 točke (42 točk), tretja je Jugoslavija z 38 točkami, sledijo Češkoslovaška s 35,5 točke in Zvezna republika Nemčija s 35 točkami.

V 2. skupini je zasedla Avstrija po neodločenem rezultatu z Islandijo 2:2 s 30 točkami 6. mesto. Prva v tej skupini je Velika Britanija (37), Izrael je 2. s 36,5 točke, 3. je Kanada (33), 4. Filipini z 31,5 točke, 5. je Norveška (30,5), 6. mesto si delita Avstrija in Kuba, ki imata vsaka po 30 točk.

Tudi pri ženskah je Sovjetska zveza na prvem mestu (11,5), druga je Romunija (8), 3. mesto je zasedla Madžarska s 7 točkami. Avstrijke so zasedle za Poljsko (10,5) in Jugoslavijo (8,5) s 7 točkami tretje mesto.

Francija — Sovjetska zveza 1:0 (0:0)

To nedeljo sta igrali kvalifikacijsko tekmo za svetovno nogometno prvenstvo (skupine 6) v Parizu, Francija in Sovjetska zveza (kot je znano, je slednja evropski podprvak). Pred 25.000 gledalci je na stadionu parka Prinzen francoski napadalec Bereta v 60. minuti s prostim strelom zadel v črno, ter tako prinesel zmago Franciji.

Eden izmed sedemnajstih zadetkov, ki jih je avstrijski prvak v hokeju na ledu KAC zabil v tekmi proti Kitzbühlu, v soboto, 14. 10., v celovski Mestni hali. Gole so dali: Ciplakov (4), König (3), Samonig (3), Puschnig (2), Dreier (2), Romauch II, Felfernig, Boulianne oziroma Bachler, Roulliard po enega.

Kaj so rekli po igri? Trener Gluhov: Naše moštvo je sedaj fizično bolj pripravljeno in je igralo odlično ter je nasprotnika enostavno pregazilo. Z igralci sem tokrat izredno zadovoljen, čeprav so tu in tam še gotove napake.

Zadnja pravda

Spisal J. S. Baar, iz češčine prevedel V. Hybášek 23

„Adam, zamudil boš,“ je pokaral tedaj Adama notranji glas; Adam se je prebudil iz svojega ganotja, se poslovil še s pogledom od reke in odhitel po klančku proti Gori. Preden ga je objel gozd v svojem naročju, se je še enkrat ozrl na Klenči. Videl je cesto, dolgo in ravno, speljano kakor po ravnili. „Ko bi le Martin šel po njej za menoj, počakal bi tukaj nanj in bi rekel: Glej, Martin, kako je to lepo na svetu. Samo midva si greniva življenje! Ali nama je treba tega?“

Toda nobena živa duša ni šla po cesti za Adamom.

„Morda je šel že pred menoj,“ je ugibal Adam, se podvizal in jo ubrisal proti Dražinovu. A niti za Dražinovem, kjer se mu je odprla na mestnem klancu pri Rejkovcih domačliška kotlina, ni zagledal nikogar pred seboj.

„Gotovo je šel skozi Goro, čez Petrovce je šel,“ je ugibal Adam, toda motil se je in spoznal to pri sodišču.

V starem hodske gradu v Domažlicah so bili nastanjeni uradi: davkarija, sodnika, da, celo glavarstvo. Pod zobčastim nadzidkom grajskega stolpa je bila ura deset, Porazilova obravnava se je začela. Pisar je že poklical Adama s hodnika v pisarno pred gospodo. Toda Martina ni nikjer. Samo doktor Klimanek sedi tu. Kaj pa hoče on tukaj? Že razume Adam, in kako ne bi razumel! Advokat je

potegnil pooblastilo iz torbice in je predložil sodniku. Gospod sodnik je prebral tožbo in advokat je govoril za Martina tako, da je Adam škripal z zobmi in stiskal pesti. Ko bi bil dovolil sodnik, segel bi bil doktorju v besedo. Toda kakor hitro je znil „to ni res“, ali „ni bilo tako“, že se je jezil sodnik in ga opomnil, naj molči in mirno poslušaja pa potrpežljivo čaka, da pride tudi nanj vrsta. Pa Adam je poslušal samo na pol ušesa; zato pa je trdno sklenil, da pojde od tam naravnost k doktorju Rubinu; tudi on si vzame odvetnika, prekositi se ne da in ne da... To je tudi povedal sodniku, ko je sklepal govor, in sodnik mu je pritrtil: „Najbolje bol. Porazil, če tako naredite, kajti zdi se mi, da te pravde ne bo tako kmalu konec. Sedaj bomo pozvali in zaslišali priče, obravnava preložimo in vas bomo že obvestili, kdaj se bo vršila nova obravnava.“

Proti večeru, že v temi, se je prizibal Adam iz mesta. Doma se je tresla Dodlička in umirala od straha, kajti vide-la je Martina, kako je opravljal živino, nosil vodo iz trškega vodnjaka in se potuhnjeno smehljal. Kaj naj pomeni, da Martin ni šel k sodniji?

„Adam, Jezus, Marija, pil si,“ je pozdravila Dodlička natrkanega moža.

„Pil, žena, kot mavra sem pil, na veselje in na žalost sem pil,“ je pravil mož s težkim jezikom. — „Oni — lump ta, pa ne brat — me je dal advokatu. Advokat se mi je postavil nasproti, z advokatom sem se moral meriti.“

„O, ti moj Bog!“

„Pa se nisem dal, dekle, in se nisem. Govoril sem kot pravnik. Sodnik je obravnava prestavil in tudi jaz sem si vzel advokata! Doktorja Rubina, mladega, ki je z vsemi mastmi namazan. — Bo že pokazal Martinu! Proti Martinu bo vložil tožbo — proti Mancu tožbo zaradi razžaljenja

časti. Ta jima bo zakuril, da bosta kri potila —“ je blebetal z bahavim glasom in težkim jezikom. — „Pa sem šel pit na to radost in to jezo, pri „Ščuki“ sem pil, tako vesel sem bil in sem še, kakor že davno ne... Ruto sem ti kupil, punčko sem prinesel Dodlici in konja iz lecta Adamku.“ In Adam je izvlekel darila iz culice.

„Koliko ti je pa ostalo denarja?“ je vprašala žena.

„Nič, dekle drago, niti vinarja. Pet desetakov sem pustil našemu advokatu za predujem, za kolke in stroške.“

Dodla je bolesto vzdihnila. Za denar bi ji še ne bilo tako žal, da bi le za gotovo vedela, ali dobijo pravdo. Petdesetak, tudi stotak bi žrtvovala, ko bi se bil Adam vrnil in rekel: „Zmagal sem in napil sem se na to veselje...“ A tega ni slišala in niti pri drugi, niti pri tretji obravnavi...

Vsi kmetje so veselo opravljali svoje pomladansko delo. Pazljivo so orali, skrbno obdelavali njive za setev, sejali ječmen, oves in lan, sadili krompir in zelje, z veseljem in ljubeznijo v obeh so opazovali kaleče žito, zelenečo se deteljo in travnike; govorili so o vremenu, o toploti in vlagi, bali so se, kadar je nevihta zadivjala nad gozdom, da ne bi prinesla toče, da ne bi naliv odplaval revnih njiv na strmih bregovih in da se ne bi pokončalo seno v dolini pod naplavljenim blatom...

Samo oba Porazila ne! Nista mislila na delo, ki sta ga opravljala, ne na žetev, katere sta pričakovala. — Na pravdo sta mislila. Ta je bila bistvo in smoter njunega življenja, središče njunih misli, pogovorov, da, celo dejanj... „Zmagati moram, naj bo, kar hoče,“ je sklepal Martin in je mislil Adam za plugom, v gozdu, na njivi, na travniku. Vodnjak že ni bil več poglobitna reč, za vodo se ni šlo več, bratoma je bilo le še za „čast“. Ne se podati,

Novi ravnatelj je poklical v pisarno tajnika. „Ta uradnik,“ je rekel, „kako se že piše? Cvetlično ime...“ „Astrovi!“ je spoštljivo pripomnil tajnik. „No, da, saj pravim... Včeraj je imel ta Krizantemov rjavo obleko, danes je v modri, in jutri bo menda še v fraku prišel na službo. To ni proletarsko; moramo varčevati. Povejte mu, da je odpuščen.“

Dva dni pozneje je ravnatelj zopet pokli-

K. MAZOVSKI:

Varčevanje

(Sovjetska humoreska)

cal tajnika: „Oni mladenič v drugi sobi je naravnost suženj strojepiske, ki zraven tipka. Odpustite oba.“

Uradnikom so pričela utripati srca, a najbolj je tolklo srce rahločutnemu računovodji Tjutjuškinu. Takoj v uradu je na tihem odpel in vtaknil v žep stari gumijev ovrtnik s pentljo, katero si je kot vesten socialist kupil še na dan, ko se je odrekal car Nikolaj prestolu.

„To je vendar svila!“ je plašno pomislil. „Kaj pa je svila? Luksus!“

Doma je računovodja ogledal stare hlače iz jadvovine, v katerih je navadno nosil zvečer v stanovanje drva. Sklenil je, da bodo s svojo delavsko srjavo in starim očetovim vnanim telovnikom vred, brez vsake suknje, najbolj pripravna, pristna, proletarska obleka za uradne ure.

Ko si je nataknila žena klobuk, da nekam gre na obisk, se je zgrozil.

„Za Boga milegal!“ je zavpil. „Ali hočeš, da me bodo odpustili iz službe? Klobuki so zoper varčevanje, še davku so podvrženi.“

BOLGARSKA PRAVLJICA

Nekoč se je zmisliło sonce, da bi se oženilo pa je prišlo k Bogu po blagoslov.

„Oženilo bi se rado, Gospod! Ali mi dovoliš?“

„Počakaj, premisliti moram to stvar,“ je odgovoril Gospod in je poslal po satana, da ga vpraša, kaj misli o tem?

Prišel je satan, pa ga je Bog vprašal: „Sonce bi se rado oženilo. Kako se ti zdi: ali naj mu dovolim ali ne?“

„Saj si vseveden, Gospod. Sam veš, kaj bi iz tega sledilo.“ Tako je satan odgovoril in ničesar več ni maral povedati. Zajahal je svojega osla pa se napotil domov v pekel.

A Gospod je poslal za njim čebelo, naj posluša, kaj bo satan govoril med potjo.

ne popustiti, ne odstopiti niti za palec, četudi stane glavo. Trmoglavost, lastna vsemu plemenu, se je prebudila v njiju.

Dodla je imela jeseni fantička. — Za Jurčka so ga krstili. Pa niti to ni Adama tako vznemirilo kakor komisija, ki je morala slednjič priti iz mesta in ogledati na licu mesta sporni vodnjak in pravdo razsoditi. Gospodje so se pripeljali v treh kočijah kakor na svatbo: sodnik s pisarjem, okrajni inženir in dva odvetnika.

Ljudje so bili vsi na polju. Baš so kopali krompir. Ob takih prilikah prihajajo berači trumoma iz mesta s praznimi vrečami čez ramo v vasi, pa ne gredo v hiše. Hiše so zaprte in le psi se podijo po praznih dvoriščih. Berači gredo naravnost na njive, postavijo se na zelene ozare pred vrsto kopačev, vzamejo vrečo v roko in molijo „Očenaš“. Preden domoljijo, se že dvigne gospodinja iz vrste, vzame košek s krompirjem in daje bogato, obilnejšo mišičino na njivi nego doma, kjer mora nositi krompir iz kleti in kjer se z vsakim darom zmanjšuje zimska zaloga. Babje leto poletuje v čistem zraku kakor srebrne niti in se lesketa v sončni svetlobi; ognji goré, modrikati dim se dviga k nebu, vonj pečenega krompirja in suhe krompirjevke se preliva po vsej okolici.

Po beli cesti od Gore h Klenči so hitele tri črne kočije. Ljudje na polju so dvignili glave, se oprli na dolge drzaje motik, si obrisali pot in se vpraševali: „Kdo pa se pelje k nam?“

„K Porazilom se pelje komisija iz mesta,“ so pripovedovali gospodarji najetim kopačem in se jezno ozirali po kočijah.

„To sta prava norca in ne brata,“ so zabavljale gospo-

Ogrni ruto ali pa daj kar prtič na glavo. Bolj preprosto morava živeti, draga moja, ker so zdaj drugačni časi. Sploh izgleda naše stanovanje buržujsko. Vsi ti zastori, preproge po tleh — sam luksus je to!“

„Beži no!“ se je namrdnila žena. „Vse je moljavo pri nas! Mar ne vidiš lukenj?“

„No, pa kaj? Tudi z luknjami je to zoper varčevanje. Država mora varčevati. In zakaj nosiš vedno, draga moja, zlati poročni prsatn? Tudi to je slaba navada. Še za milijonarje naju bodo smatrali!“

Zjutraj, ko se je Tjutjuškin napravil v urad, je kakor navadno nabrusil britev, raztepel v skledici milno peno, si s čopičem drgnil podbradek in že nastavlil britev na lice, ko mu je nenadno obvisela roka.

„Zakaj bi se bril?“ se je vprašal. „Mar ni to buržujski predsodek? In kaj je predsodek? Sama zapravljenost. Glej, glej, kako bi se lahko ujel...“ Tjutjuškin je urno obrisal milno peno in odšel v urad neobrit, z rdečkastimi ščetinami.

Od tega dneva je stalno napredoval v varčevanju in se boril proti „zapravljanju“. Prodal je celo obe čajni žlički, ki ju je dobila njegova žena v dar še kot otrok, in je srečno ostal brez vsake srebrnine. Kupil je namesto tega dve pločevinasti žlički, od katerih je čaj vedno smrdel po železnini. Če je šel po ulici, se je zavzel, ker so bili ljudje tako lahkomišelní: sam luksus je videl in ni razumel, da se nihče ne zmeni za varčevanje, uradno geslo! Zato je doma, če se je

Kaj menite, kako bi se počutili eskimski otroci, če bi prišli v naše kraje? Razen ledu in snega bi jim bilo vse neznano. Čudili bi se vsaki malenkosti, ki je za nas vsakdanjost.

Najprej bi odkrili prah pod nogami. Prah? Kaj pa je to? Sklonili bi se, ga zajeli polno prgišče in ga začudeno presipali iz roke v roko.

Potem bi zapazili travo na travniku ali kjer koli. Spet bi sledilo vprašanje: Kaj

počesal pred ogledalom, vedno občudoval svojo bujno napredujočo brado.

„Le poglej,“ se je bahal ženi, „kmalu bom še Karla Marksa dohitel!“

Nekoč je prišel Tjutjuškin iz urada ves zbezan.

„Slabo jel!“ je vzdihnil na vprašanje razburjene žene. „Veš, sedel sem pri mizi in pisal, pa je šel on mimo in pogledal noge. Ozrl sem se in sem videl, da mu niso bili vseč moji čevlji na zadrgo. Saj res: čemu so te vezalke, kaveljčki? Tudi te luknjice spredaj — čevljarji jih naredijo samo zavoljo lepšega; okrasek je to! Sam luksus! Naš hišnik prodaja svoje vojaške škornje. Kupil jih bom. Tudi ovijače bom nosil namesto nogavic. Nogavice — to je že moda, in moda je zoper varčevanje!“

„Saj niti ne znaš navijati ovijač,“ je poldvomila žena.

„Malenkost, naučil se bom. Vsak večer bom šel k hišniku, menda se bom naučil!“

Rečeno, storjeno. Tjutjuškin je takoj kupil težke škornje, se je pridno vadil v ovijanju ovijač in je kmalu pričel hoditi v uradu v škornjih. Vsa pisarna je zadišala po mastnih škornjih.

A nekoč je poklical ravnatelj tajnika. „Ta knjigovodja,“ je rekel, „kako se že piše... ta, ki je v sukničju...“

„Tjutjuškin, prosim.“

„No, da, Tjutjuškin... Ta ima res prekosato brado in smrdi preveč. Odpustite ga!“

Obisk iz severnih pokrajin

pa je to? Kakšna barva je to? Zelena? bi se vprašali. Vrgli bi se na travo in se valjali po njej. Radovedno bi jo opazovali in jo nežno božali. Ne bi je trgali, posebno pa ne bi storili nič žalega pisanim cvetkam. Buljili bi vanje in občudovali njihovo lepoto, ki je mi skorajda ne opazimo. Če bi opazili gosenico ali kako drugo drobno živo bitje, bi poskakovali od veselja in bi zelo previdno hodili okoli nje, da je ne bi pohodili.

Na Danskem so poskušali otroke iz Grenlandije privaditi na evropske razmere. Ta poizkus je za Dansko zelo važen, ker je Grenlandija njena dežela. Vtisi otrok iz dežele večnega ledu so bili zelo zanimivi. Opazili so, da jih posebno zanimajo pajki, ker so o njih čitali v narodnih pesmih, sicer pa jih nikoli niso videli. Vse žepce na sukničjih so napolnili s pajki. Če so hoteli komu napraviti posebno veselje, so mu darovali pajka.

Mali Eskimi so se edino v vodi počutili kakor doma. V nji so se obračali kakor tju-lenji, uživali so v valovih. Če pa so se morali okopati v kadi, so brž zlezli iz nje in se niso vrnili več vanjo. Eskimski malčki so radi jedli vse kakor evropski otroci. Ena razlika pa je bila in sicer: nikakor niso mogli jesti kumar. Kumare so jim bile strašno odratne.

Vzgojitelji si niso mogli želeti boljših učencev, kot so eskimski otroci. Po cele

dinje, „sebi in otrokom kradeta, na vekov veke ni tega vredna ta vodnjak.“

Kočije so utonile v Klenči, ljudje so se zopet pripognili k delu. Ognji goré kot prej in berači molijo kot prej na robovih njiv...

„Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom...“

Pri Porazilovih je prigovarjal sodnik še enkrat bratoma in jima svetoval, naj se spravita. „Odnehajta vendar, saj vse to ni vredno besede. Škoda časa in denarja! Po jarku si speljite vodo ali si položite cevi čez dvorišče in vodo boste imeli prav pred nosom,“ je svetoval Martinu. Toda Martin je bil gluha za vse dobre nasvete. „Voda naj ostane, kjer je! Hodili bomo ponjo, kamor smo vedno hodili,“ je odgovoril ostro.

„Ne dovolim kopati in polagati cevi na svojem dvorišču; dvorišče je moje, vodnjak moj, vse je moje,“ je bruhnil Adam.

„Studenec je tvoj in moj, vaš in naš,“ je vpil Martin in oči so se mu zlobno lesketale.

„Studenec je last Adama Porazila,“ je krotil Martina sam sodnik. „In ako se ne spravite, boste pravdo izgubili, ker še ne zajemate vode trideset let.“

„Bom rekuriral in gnal višje,“ je grozil Martin in mahal z rokami po zraku. „Iz Plznje mora sem okrožna komisija.“

„Torej z Bogom,“ je zaključil sodnik ogled, ko je čutil, da ne bo končal prepira s svojo razsodbo, kadar jo izreče in pošlje obema strankama pismeno. Nasprotno, poostri ga bo. V srcih teh dveh trdovratnežev se je razveln požar in se širil, lotil se je junih žen, otrok, sorodnikov, da, celo sosedov. — V Klenči sta odslej dve stranki: Martino-

Kje, domovina, si?

Kje, domovina, si? Ali na poljih teh? Še pod Triglavom, okrog Karavank? Ali po plavžih si, ali po rudnikih? Tu? Preko mórja? In ni ti mejd?

Hotel nekda sem, da bi se razširila, da bi razpela svoj krog čez zemljo — glej, in zdaj vidim: silna, brezmejna si, v daljo kot seme razsipaš svoj plod.

Boš jih kot lastovke k sebi priklicala? Kakor golobe prizvala pod krov? Ali jih tuja bo stava premamila in jih nikoli več k tebi ne bo?

(Iz Župančičeve Dume)

Svatovska

Župan je možil svojo hčer. Na dan svatbe je naročil učitelju, naj pride zvečer s šolskimi otroki pod okno in ko bodo zazvenele čaše in bo starešina rekel: „Bog živi nevesto!“ naj zavpije z otroki! „In ženina tudi in župana tudi!“

Res, zvečer so se zbrali učitelj in otroci. Dekla je prinesla v svatovsko sobo pladenj kozarcev. Pladenj se ji izmuzne iz roke in na tleh je vse skupaj.

Župan zarohni nanjo: „Da bi te pes nesel!“ Ko je učitelj zaslišal cvenk in glas, je začel z otroki: „In ženina tudi in župana tudi!“ Župan pa je odprl okno in rekel: „In tebe, stari osel, tudi!“

Kralj in kmet

Kralj Henrik IV. se je izgubil na lovu in, ko je srečal kmeta, mu je ta rekel, naj prisede za njegovim hrbtom na konja, da mu bo pokazal pravo pot, ki pelje na rob gozda. Ko sta jahala, mu je kmet odkril svojo željo, da bi močno želel videti kralja.

„O, nič ni lažjega,“ mu reče Henrik IV. „Ko bova prišla do poti, ki drži iz gozda, ti ne bo treba drugega, kakor gledati tistega, ki bo obdržal klobuk na glavi. Vsi drugi se bodo odkrili.“

Četr ure zatem je Henrik IV. s kmetom prišel do svojega spremstva in se znašel v krogu gospodov, ki so ga vsi s spoštovanjem pozdravili in se odkrili. Klobuk so obdržali v roki.

Kralj se je obrnil k svojemu kažipotu in dejal: „No, kdo je kralj?“

„Pri moji veri!“ odvrne kmet. „Ali ste vi ali pa sem jaz, kajti razen naju dveh ni nobenega, ki bi imel klobuk na glavi.“

ure so mirno sedeli. Če je bilo potrebno, da naj bi se premaknili s svojega mesta, so jim morali to posebej reči. Tudi zdravnik ni imel nobenih težav, kadar je moral pregledati malega Eskima. Nikoli niso opazili, da bi se kak Eskimec jokal. Zdi se, da sploh ne poznajo solz. Redkokdaj jim je obraz žalosten. Skoraj vedno se smejejo. Posebno so bili navdušeni, kadar je deževalo. Zdelo se jim je, da se je odprlo nebo nad njimi.

Če bi preživel nekaj dni med eskimskimi otroki, potem bi se šele zavedel, kako čudovit je svet okoli nas. Ker ga usak dan gledamo, teh lepot na žalost niti ne opažamo!

va in Adamova, kakor že kdo drži z enim ali drugim.

Zima je blizu. Zvečer govorijo po hišah o pravdi, razne sodbe je slišati, gospodarji se izrekajo za in proti, razhajajo se v dva tabora in s svojim govorjenjem podpihujejo kakor veter srditi razpor, ponujajo se za priče, nekateri celo prenašajo vse, kar se je govorilo, bratoma na ušesa. Prepirom, sporu in pravdam ni konca... Kakor plevel na polju ali na vrtu, tako se je razrastla mržnja v srcih krvnih sorodnikov; trgala je vezi sorodstva, udušila ljubezen do bližnjega, uničila pokoj in mir, zastropila življenje.

Nekdaj tiha, preudarna čud bratov je do korenine razjedena kakor po rji po škodoželjnosti in maščevanju. Iz prijaznih, spoštovanih mož sta vstala maščevanja željna, hudobna človeka. Tako sta preslepljena, da ne mislita več na polje, ne na travnike, ne na živino in kmetijo; gnusi se jima, kar ju je doslej veselilo in osrečevalo; in kakor da sta zašla v začaran krog, govorita le o kazenskem zakoniku, o rekurzijah, tožbah in paragrafi. Vesta, kakšna globa je za nevarne grožnje, kakšna kazen grozi zaradi razžaljenja časti, kako postava kaznuje motenje posestva ali zločin obrekovanja. Vse to vesta bolje, nego jeli žito zrelo, voda na travnik speljana, gozd posajen... V mestu, v odvetniških pisarnah in pri sodišču sta kakor doma. S celo vrsto prej neznanih jima ljudi sta sklenila znanje, znana sta v zakotnih gostilnah, kjer zaupno občujeta s pisarji, uradnimi slugami, eksekutorji in seli. Kar je bilo prej njiju sreča in blagoslov, njiju sosedstvo namreč, ko sta si mogla v slučaju potrebe pomagati s svetom in dejanjem, to se je izpreverglo in jima je postalo največja nesreča, vir, iz katerega teko pravde za pravdo... (Dalje prihodnjic)

TV tedenski program TV

RADIO CELOVEC

NEDELJA, 22. 10.: 7.10 Duhovni nagovor — Po vaši želji. — PONEDELJEK, 23. 10.: 13.45 Informacije — Pesem je tiha moč. — TOREK, 24. 10.: 9.30 Land an der Drau — Dežela ob Dravi. — 13.45 Informacije — Šport od tu in tam — Za krmilom. — SREDA, 25. 10.: 13.45 Informacije — Koroška narodna v besedi in melodiji. — ČETRTEK, 26. 10.: 7.10 Koncert koroških zborov. — PETEK, 27. 10.: 13.45 Informacije — Po sledeh starih šeg in navad (Pogovor z Rožičevo mamo in Bajdlom na Šajdi). — SOBOTA, 28. 10.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

AVSTRIJSKA TELEVIZIJA

NEDELJA, 22. 10.: 16.00 Za otroke od 5. leta naprej: Razbojnik Rumzels — 16.10 Za otroke od 6. leta naprej: Pan Tau — 16.40 Za mladino od 14. leta naprej — 17.30 Opera: Don Pasquale, Gaetano Donizetti — 18.00 Zgodbe o žirafah, lahko noč za najmlajše — 18.05 Stoletje kirurgije — 19.00 Čas v sliki — 19.30 Šport — 20.10 Kristijan v času — 20.15 Miks Bambulis, film o pripovedi Hermanna Sudermanna — 21.55 Čas v sliki in šport.

PONEDELJEK, 23. oktobra: 18.00 Znanje je aktualno — 18.25 Zgodbe o žirafah, lahko noč za najmlajše — 18.30 Avstrija v sliki — 18.55 Prasiček Debeli — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Departma S: Dvojno ali nič — 21.10 Šport — 22.10 Čas v sliki.

TOREK, 24. oktobra: 18.00 Walter in Connie: Tečaj angleškega jezika — 18.25 Zgodbe o žirafah, lahko noč za najmlajše — 18.30 Avstrija v sliki z Južno Tirolsko — 18.55 Obiralci bombaža — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Vaš nastop, prosim — 21.15 Lemy Caution proti Alfi 60; utopična priminalna zgodba — 22.55 Čas v sliki.

SREDA, 25. oktobra: 10.00 Televizija v šoli: Državna pogodba — 10.30 Druga republika — 11.00 Program za delavce: Gledališče za Mariko — 12.30 Šport — 16.30 Za otroke od 6. leta naprej: Stroj za denar — 17.05 Veronika, risarski film — 17.10 Gnesti, oblikovati, modelirati — 17.35 Za otroke od 11. leta dalje: Lassie — pasja zgodba — 18.00 Tečaj francoskega jezika — 18.25 Zgodbe o žirafah, lahko noč za najmlajše — 18.30 Avstrija v sliki — 18.55 Tri mladenke in trije mladeniči — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Obzorja — 21.05 Pol resničnosti, šalolgra — 22.35 Čas v sliki.

Za naše podjetje iščemo pleskarske pomočnike in vajence.

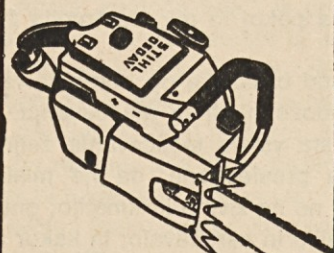
Stanovanje na razpolago.

Kličite nas telefonsko
0 42 22 - 32 4 54, Klagenfurt — Celovec

Hans Scarsini

pleskarski mojster
Koningsberger Straße 20

STIHL 050AV

eine Universalsäge für die Waldarbeit. 5,5 DIN PS stark und 9,8 kg leicht, außerdem hat sie den vibrationsdämpfenden STIHL-AV-Griff.

Gospodarski in poljedelski stroji — traktorji — motorne žage in vsi nadomestni deli — kuhinje — kuhinjski stroji in vse za gospodinjstvo — otroški vozički — televizijski in radioaparati — šivalni stroji — motorna kolesa — mopedi — mladinska kolesa za birmo

najugodnejše pri domačem podjetju

Johan Lomšek

ŠT. LIPŠ — TIHOJA 2

9141 Eberndorf — Dobrla vas

Telefon 0 42 37 — 246

Oglejte si zaloge in kupite ugodno!

ČETRTEK, 26. oktobra (državni praznik): 16.30 Za otroke od 6. leta naprej: Tobi in Tobija — 17.10 Čarobni vrtiljak — 17.15 Za družino — 18.00 Stranke: Prvi koraki v drugo republiko — 18.25 Zgodbe o žirafah, lahko noč za najmlajše — 18.30 Šport prinaša slavo — šport prinaša zdravje — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Šport — 20.15 Rdeče-belo-rdeče, dokumentacija — 21.15 Konjski prazniki: 400-letnica španske jahalne šole 1572 do 1972. Prenos iz dunajske Mestne hale — 22.30 Čas v sliki.

PETEK, 27. oktobra: 10.00 Televizija v šoli: K dnevu varčevanja — stroj za denar — 10.35 Arhiv mesta Dunaja — 11.00 Program za delavce: Lemmy Caution proti Alfa 60 — 18.00 Orientacije — 18.25 Zgodbe o žirafah, lahko noč za najmlajše — 18.30 Avstrija v sliki — 18.55 Jezdec iz Padole — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Arsene Lupin — 21.10 Diskusija ORF — 22.10 Čas v sliki — 22.20 Za ducat cenejši, filmska komedija.

SOBOTA, 28. oktobra: 14.00 Koncert doma — 15.00 Za otroke od 5. leta naprej: Hišica — 15.25 Za otroke od 6. leta naprej: Profesor Boltežar — 15.35 Kenguru Skipi — 16.00 Kaj lahko postanem? — 16.30 Čarobni vrtiljak — 16.35 Za družino: Naš prijetni dom — 17.00 Sestanek z večnimi mladeniči — 18.00 Tedenski magazin — 18.25 Zgodbe o žirafah, lahko noč za najmlajše — 18.30 Kultura — posebno — 18.55 Dober večer v soboto s Heinzom Conradsom — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Zeli si kaj — 21.50 Šport — 22.00 Čas v sliki — 22.30 Maščevanje za Jessa Jameda.

TELEVIZIJA LJUBLJANA

NEDELJA, 22. 10.: 9.45 Po domače s kvintetom D. in J. Kampičem — 10.12 Kmetijska oddaja — 11.00 Otroška matineja — 11.50 Poročila — 11.55 Mestece Peyton — 12.45 TV kažipot — Nedeljsko popoldne — 18.25 Poročila — 18.30 Operacija Beograd — 20.00 TV dnevnik — 20.35 Košarkarski finale za pokal Jugoslavije — 22.05 Stih in Pesem — 21.20 Športni pregled — 22.50 Poročila.

PONEDELJEK, 23. 10.: 9.45 Odprta univerza — 9.35 TV v šoli — ponovitev ob 14.45 — 10.30 Angleščina — ponovitev ob 15.40 — 10.45 Nemščina — ponovitev ob 15.55 — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 16.10 Francoščina — 17.50 Gori, dol, naokoli: V dolgočasju — 18.15 Obzornik — 18.30 Kremenčkovi — 19.00 Mladi za mlade — 19.45 Kratak film — 20.00 TV dnevnik — 20.35 Mala anatologija jugoslovanske TV drame — B. Andrič: Daleč je pač Avstralija — 21.40 Kulturne diagonale — 22.20 Poročila.

TOREK, 24. 10.: 9.35 TV v šoli — ponovitev ob 14.45 — 10.40 Ruščina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 15.35 Nemščina — 15.55 TV vrtec — 16.10 Angleščina — 17.50 I. Cankar: V gozdu — 18.00 Risanka — 18.15 Obzornik — 18.30 Poje zbor „France Prešeren iz Kranja“ — 19.05 Iz sveta oblikovanja: Arhitektura — 19.25 Sosedska pomoč, oddaja iz cikla: Staranje in starost — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Reportaža — 20.45 Knjižgarnar, ki se ni več kopal, barvni film

— 22.10 W. A. Mozart: Sonati št. 1 in 2 — 22.30 Poročila.

SREDA, 25. 10.: 8.20 TV v šoli — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 17.50 Vitez Vihar — 18.15 Obzornik — 18.30 Jazz na ekranu: Klaus Doldinger Passport — 19.05 Od filma do filma — 19.25 S kamero po svetu: Jezero Kivu — 20.00 TV dnevnik — 20.40 E. Zola: Nana, 4. del barvna oddaja — 21.25 Po sledeh napredka — 22.15 Poročila.

ČETRTEK, 26. 10.: 9.35 TV v šoli — 10.30 Angleščina — 10.45 Nemščina — 11.00 Francoščina — 14.45 TV v šoli — ponovitev — 15.40 Angleščina — ponovitev — 15.55 Nemščina — ponovitev — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 17.50 Polka je ukazana — 18.15 Obzornik — 18.30 Vsi vlaki sveta — 19.00 Mestece Peyton — 20.00 TV dnevnik — 20.35 Četrtekovi razgledi — 21.25 A. P. Čehov: Snubač — 22.00 Koncert ob dnevu Združenih narodov — 23.00 Poročila.

Pestro življenje v Selah

Dan starih

Letos je naša občina na dan starih, 8. oktobra, pripravila starim občanom prijetno presenečenje: mogli so si na skupnem izletu ogledati več krajev Koroške. Prva postaja je bila Krka, kjer so bili pri sv. maši in si nato ogledali znamenito stolnico. Opoldne so se okreščali s kosilom v Št. Vidu ob Glini, nato pa nadaljevali vožnjo k Osojskemu jezeru in obiskali Osoje in krasno cerkev. Domov grede so se ustavili za dalj časa v Bilčovsu, v Miklavževi gostilni. Tja jim je prišel naproti naš fantovski kvintet in jih počastil z ubranim petjem. Tega izleta se je udeležilo okoli 50 starih. Med njimi tudi 87-letna Primoževa Mojca. Vse njeno življenje je potekalo le v Selah ali bližnji okolici, zato je bil ta izlet za njo pravo doživetje; ni se mogla dovolj načuditi, da je svet tako velik!

Skiotično predavanje

Isto nedeljsko popoldne nas je zopet obiskal g. Zaletel in nas z besedo in slikami vodil po Ugandi v Afriki. Vse je bilo zanimivo, poučno, vmes včasih tudi kaj za dobro voljo, ob šegavi besedi tega svetovnega popotnika. Hvala mu! Vedno nam je dobrodošel!

Obisk folklorne skupine iz Železne Kaple

V nedeljo, 15. oktobra, popoldne pa se je dvorana farnega doma zopet napolnila. Folklorna skupina kapelskega prosvetnega društva nam je na odru predvajala pristno hojset z vsemi običaji, celo z vzmetom in podi-

PETEK, 27. 10.: 9.30 TV v šoli — 11.00 Angleščina — 14.40 TV v šoli — ponovitev — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 17.40 L. Suhodolčan: Slikar — 18.15 Obzornik — 18.30 Zakaj reakcija, odd. iz cikla psihofizična rekreacija — 18.40 Ekonomsko izrazoslovje — 18.45 Glasba za oči: O. Respighi — Beneški mojstri — 19.10 Sodobniki: Ela Peroci — 20.00 TV dnevnik — 20.25 Reportaža — 20.40 Nenehno na poti — 22.35 Kratak film — ... Poročila.

SOBOTA, 28. 10.: 9.35 TV v šoli — 16.30 Državno prvenstvo v košarki: Olimpia: Lokomotiva — 18.05 Obzornik — 18.15 V deželi klobukov — 18.40 Gospod Piper — 19.15 Humoristična oddaja — 19.45 Kratak film — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Zabavno-glasbena oddaja — 21.20 Na poti k zvezdam — barvna oddaja — 21.45 Serijski film — 22.35 TV kažipot — 22.55 Poročila.

rancu, nato pa razne narodne plesse. Priznati moramo, da je bilo vse prvovrstno: godba harmonike, petje in gibčne plesne kretnje, pa tudi napovedovanje. **Burno ploskanje je dokazovalo, kako nam je ugajalo, kar so nam ljubi sosede nudili. Naj nas cesta čez Šajdo še večkrat poveže!**

PEČNICA

Dne 22. septembra, smo ob udeležbi ogromne množice pogrebcev položili k zadnjemu počitku Edija Waruma. Z njim je legel v grob dober človek, napreden kmetovalec in izvrsten obrtnik. Prehodil je težko življenjsko pot, bogato gospodarskih uspehov in duševnega trpljenja. V mladosti že izgubil skrbnega očeta in brata. Požar mu je uničil gospodarsko poslopje. Za brata Hanžeka na Koroškem ni bilo prostora, moral je zapustiti domači kraj. Svoboda mu je zasijala samo par mesecev, in zopet se je pojavila pri Fridelnu kruta smrt.

Pogrebno svečanost je vodil ob asistenci več duhovnikov kanonik Millonig. Več govornikov in oba pevska zbora sta z žalostinami olepšala svečanost. Žalostno dejstvo pa je bilo, da je precej moških pogrebcev praznovalo sveto mašo pri kozarcu v Čermnjakovi gostilni.

Težko prizadeti družini, bratu in sestram, naše globoko sožalje. Naj počiva v senci pečniške cerkve, v grobu svoje odlične matere, ki je 60 let skrbela in molila na Fridelnovem domu.

Prav tako nepričakovano nas je začetek septembra zapustil tudi naš dolgoletni župan, ni upravitelj, g. Markitz. Njegov odhod nas je tako presenetil, da se mu šele sedaj zahvalimo za vsa njegova dobra dela. Lepo je popravil našo farno cerkev in prav tako podružnico kot tudi župnišče. Njegova zaslug je, da imamo zdaj tudi v podružnici sv. Gregorija redno nedeljsko božjo službo. Na njegovem novem službenem mestu mu želimo vse najboljše, kamor pa ga spremljajo tudi naše iskrene molitve. Prav tako pa smo hvaležni Bogu, da smo dobili za Malo Gospojnico novega dušnega pastirja in sicer mladega, skoraj bi rekli domačina, g. P. Stickra, doma iz Št. Petra pri Št. Jakobu. Tudi njemu želimo prav takega uspeha pri dušnopastirskem delu med farani in ga prosimo tudi prav tako potrpežljivega potrpljenja.

KUPUJTE pri tvrdkah, ki oglašujejo v našem listu!

Peči in štedilnike na olje, drva
VAM NUDI PO UGODNIH CENAH
Trgovina
Adolf in Katarina KRIVOGRAD

9143 Šmihel pri Pliberku
Telefon 0 42 35 - 34 1 97

Dobra sadna drevesca in jagodno grmičevje dobite samo v drevsnici

MARKO POLZER, pd. Lazar
Št. Vid v Podjuni

POHIŠTVO ZA DOM IN GOSTE

Rutar - Center

A 9141 Dobrla vas — Eberndorf
Telefon 0 42 36 — 281